

Szerkesztőség

Arad, Acsoz-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

Sürgőnycim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDEKEN

Egész évre ... 1080 Lej
Fél évre ... 540 Lej
Negyed évre ... 270 Lej
Havonta ... 90 Lej

Hirdetések díjszabás szerint

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banival több

Még most sem...?!

Az erdélyi faipar akut válsága áll most a közérdeklődés homlokterében. Számos cikkben vázoltuk az okokat, melyek a krízist létrehozták és rámutattunk a kérdés nemzetgazdasági jelentőségére. A nemrégén virágzó és európai hírű erdélyi fatermelés leromlását az eddigi kormányok hibás gazdasági politikája okozta. A most uralmon levő kormány azonban nem vette figyelembe a már-már kritikus helyzetet és tovább folytatta elődei politikáját. Az erdélyi faipar pedig egyre sorvadott, amíg most elérkezett kulminációs pontjához azzal, hogy a kormány február elsejére tervbe vette a vasúti szállítási tarifa újabb felemelését.

Ez az intézkedés önvédelmi harcra kényszerítette a favállalatokat, amelyek az Ugir utján akciót kezdtek a tarifa felemelésének megakadályozására. Pontos, hiteles és megdöbbentő adatok egész halmazát gyűjtötték össze, hogy a faipar mai válságos helyzetét illusztrálják és ezeket az adatokat részletesen ismertették a kormány illetékes szervei előtt. Most folynak a tárgyalások a CFR. és az Ugir között a tarifaemelés kérdésében és e tanácskozások eredményétől függ sok nagyvállalat, mely ezer és ezer munkásemler existenciájának sorsa. Egy ma érkezett jelentés azonban azt a nem várt hírt közli, hogy a két fél megegyezése elé a tárgyalások folyamán súlyos akadályok kerültek és nem igen valószínű, hogy az Ugir akciója sikerrel járjon.

Nem szándékunk prejudikálni, mert hiszen az erdélyi faiparra oly döntő tárgyalások nem fejeződtek be. Mi még bízunk abban, hogy ez a bucaresti-i tudósítás a tanácskozások egy kedvezőtlen fázisának pesszimiztikus hangulatában következett arra, hogy a megegyezés nem igen jön létre és a CFR. tekintet nélkül az Ugir érveire, könyörtelenül életheléteti a tarifaemelés, amely végleg megpecsételi majd a fatermelés sorsát. Nem akarjuk hinni, hogy komoly, felelős tényezők ezt az álláspontot foglalták volna el. Hiszen az adatok és érvek megdönthetetlen légiója vonult fel a küzdelemre, a favállalatok memoranduma tiszta és világos képet ad arról a válságos helyzetéről, amelyben az erdélyi faipar ma tengődik és pontosan kimutatja azt is, milyen tragikus következményekkel járna a tervezett tarifaemelés.

Szinte hihetetlen, hogy a kormány ezt a világos beszédet meg nem értené: Ha a szállítási tarifát újból felemelik, végleg elpusztul az erdélyi faipar és vele együtt a polgárok, munkások egy tekintélyes száma tömege. Ezt a beszédet mindenkinek meg kell értenie. A kormánynak is. És ha mégis a tarifaemelés határozna el, úgy elvesztjük az eddigi szomorú vigasztalásunkat is, hogy az illetékes tényezők talán nincsenek tájékozottak a helyzetről és csak ezért súlyosbítják nyakra-főre a fatermelés gondjait. Most azonban a kormány is tisztán láthatja a válságos helyzetet és amit ezután tesz, azt tudatosan, tervszerűen teszi. Ha megöli a faipart, az előre megfontolt szándékot immáron nem tagadhatja le senki emberfia.

A szovjet börtönre ítélte a pápát.

Az orosz bolsevik kormány különös biráskodása.

(Az 'Aradi Közlöny római tudósítójának távirata.) Ismeretes, hogy a moszkvai szovjetbiróság a pápát többévi börtönre ítélte — természetesen csak képletesen — azon a címen, hogy bűnös módon szorgoskodott a szovjeturalom megdöntésére. Az ítéletet írásban most kézbesítették — még pedig ajánlott le-

vélben — a pápának, aki a furcsa levelet végig sem olvasta, hanem mosolyogva odaadta titkáranak:

— Tegyük ezt a levelet a levéltárba, hadd lássa az utókor, hogy milyen viszonyok között élünk.

Titulescu megegyezett Maniuval.

A nemzeti-parasztpárt elnöke fontos tanácskozásokat folytatott a külügyminiszterrel, aki csak udvariassági látogatásokat tesz külföldön. — Kombinációk egy Iorga—Titulescu-kabinettről, sőt beszélnek koalíciós kormányról is.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) Ami eddig nyílt titok volt, ma megcáfolatlanul, minden titkos és ismert részletével együtt nyilvánosságra került. A Cuvantul ugyanis már hetek óta nap-nap után hangoztatta, hogy a nemzeti-parasztpárt és Titulescu külügyminiszter között feltétlenül kell lenni bizonyos megállapodásnak, mert a külügyminiszter máskülönben nem halogatta volna folytonosan elutazását. Titulescu elutazása azonban időközben mégis csak megtörtént, de — mint a lap egy időben jelentette — ez az elutazás is csak a közvélemény feltevéseit igazolta. Azóta már az is kitudódott, — írja a lap — hogy Titulescu voltaképpen csak azért engedett Bratianu Vintila unszolásának, hogy mentse annak a látszatát, mintha elfordult volna a kormánytól. A valóságban azonban ez tény és a kormányra bizony igen súlyos veszteség — folytatja a lap — s mivel az ideje is elérkezett annak, hogy mindazokról a tárgyalásokról, amelyek egyrészt a kormány és Titulescu, másrészt pedig Titulescu és a nemzeti-parasztpárt között történtek, a nyilvánosság is tudomást szerezzen, a lap bő részletességgel közli a történt tárgyalások lefolyását s Titulescu megegyezését a nemzeti-parasztpárttal.

— Amikor a tárgyalások a kormány és a nemzeti-parasztpárt között végleg meghiusultak — írja a Cuvantul — és Maniu pártja határozott kormányra-törekvést jelentette be, a kormány helyzete megingott, annál is inkább, mert hiszen a kormánynak a pártközi béke megteremtése lett volna feladata. A régenstanács ekkor — a lap biztos értesülései szerint — vissza akarta vonni Bratianu Vintila kormány megbízatását, ami azonban külpolitikai vonatkozások miatt éppen Titulescu személyére való tekintettel nem történhetett meg. Titulescu ugyanis nemcsak, hogy teljes mértékben élvezi a régenstanács és a királyi család bizalmát, de a külföld előtt is szimpatikus. Ilyen körülmények között aztán a nemzeti-parasztpárt számára nem maradt más hátra, mint a dolgok folyásának meggyorsítása érdekében Titulescut maguknak megnyerni. Az ugyanis már régebben ismeretes, hogy a régenstanács nem ragaszkodik a jelenlegi kormányhoz, de határozott kívánsága, hogy az elkövetkező kabinet elnöke semleges politikus legyen. Maniu audienciája után a régenstanácsnak ez az óhaja oda módosult, hogy ha nem is az elnök, legalább a kabinetnek egy komolyabb pozíciót betöltő tagja legyen az a bizonyos semleges politikus. Miután pedig az

összes politikusok közül a régenstanács ebben a szerepkörben Titulescut látta legszívesebben, Maniu nyomában az audiencia után megkezdte a tárgyalásokat a külügyminiszterrel, akinek nyíltan és őszintén azt az ajánlatot tette a nemzeti-parasztpárt, hogy lépjen ki a liberális kormányból s miután ennek következtében Bratianu Vintila kényszerítve lesz a visszavonulásra és miután utána csak a nemzeti-parasztpárt következhetik kormányon, Titulescu jelentse ki, hogy részt óhajt venni a nemzeti-parasztpárti kormányban is és hajlandó megszakitás nélkül továbbra is a külügyek élén maradni. A nemzeti-parasztpárt ajánlatát írásban is közölte Titulescuvval, aki — a Cuvantul szerint — akkor még csak ennyit jelentett ki:

— Az urak meghallják a válaszat s a mit tenni fogok, már ígért is lesz.

Miután pedig Titulescu váratlanul elutazott, elutazása előtt ellenben újból tárgyalt Maniuval, politikai körökben — írja a lap — mindenki azon a meggyőződésen van, hogy Titulescu elutazása volt a válasz a nemzeti-parasztpárt ajánlatára. Vagyis Titulescu elutazott, de csak a látszat megóvása kedvéért, végeredményében azonban semmiféle fontosabb megbízatást nem vállalt, s utazása így csak udvariassági látogatások jellegével bír, amelyeken azonban — így a lap — a nemzeti-parasztpárt eljövetelet készíti elő.

A kormány sorsa tehát — legalább az ellenzék szerint — meg volna pecsételve. Hogy azonban látszólag a helyzet még sem ennyire komoly, bizonyítja, hogy a kormányelnök a kormány programjának megváltoztatására törekedve, új kormánycélokat tűzött maga elé s mint azt Bratianu Vintila ma a Viitorulban bejelentette, azokat mindenáron keresztül is fogja vinni. De hogy a két állítás közé újabb kombinációt ékeljen, az Adeverul — kommentár nélkül a Cuvantul is — azt a hírt közli, hogy Bratianu hajlandó átadni a kormányt, de csak egy Iorga—Titulescu összetételű kabinetnek, amelynek elnöke természetesen Iorga Miklós lenne. Hogy ebben a hirben mennyi a ráció, jellemző, hogy a kormány valóban támogatja Iorgát, akinek az ismaili választáson nem is állított ellenjelöltet. Az Adeverul mindazonáltal az egész kombinációt végeredményben illúzióknak minősíti és annak a meggyőződésének ad kifejezést, hogy Bratianu után csak Maniu következhet, lehet azonban, hogy egy nemzeti-kabinet élén, amiben Titulescu kívül Iorga, Averescu, sőt Lupu dr. is résztvenne.

Pesti bankvezér milliárdos kártyanyeresége.

Krausz Simon kétmilliárd magyar koronát nyert egy éjszaka kártyán. — Titkos Ilona egymilliárdos kibicépénze. — Az angol bankigazgató drága vassorája. — A magyar pénzügyminisztérium érdekes szennedője.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) A csendes, előkelő Dorottya-ucca 1. számú házában van Budapest és Magyarország egyik legexkluzívabb klubja: a Hungária-klub, amelybe bejutni sokkal nehezebb, mint akár a Nemzeti Kaszinóba, vagy a Park-klubba. Mert ahhoz, hogy valaki a Nemzeti Kaszinó tagja legyen, elegendő az, hogy mágnásnak szülessék és úgy viselkedjen, amiként egy urnak viselkednie kell, de a Hungária-klubnak csak az lehet tagja, akinek súlyos milliárdjai vannak. Nem is hívják a Hungária-klubot másképpen Budapesten, mint a milliárdosok klubjának. Tizenkét elegáns terem foglal el a Hungária-klub a Dorottya-uccai palotában s ami kényelmet, pazarságot és pompát csak ki lehet fejteni, az itt mind megtalálható. Bankvezérek, tőzsdei kiskirályok és nagy vállalatok tulajdonosai tagjai ennek az exkluzív klubnak, amelynek terméből számírva van a házárdjáték és amely nem ismeri a pinka fogalmát. A szerencsejátékok közül a nem épen túlságosan hűzard écarté-t szokták játszani ebben a klubban, természetesen olyan hatalmas összegekben, hogy 200—300 millió koronás különbségek nem keltenek nagyobb feltűnést.

Néhány nappal ezelőtt azonban egy szórakozásnak induló kis écarté-játékból olyan hatalmas kártyacsata fejlődött ki, amelynek differenciája kerek két milliárd koronát tett ki. Két milliárd korona olyan hatalmas összeg, amely még a Hungária-klubban is szerepet játszik és így nem lehet csodálkozni azon, hogy a pénzügyminisztérium körében úgy szólván másról nem esik szó, mint arról az órákig tartó hatalmas mérkőzésről, amely a kártyasztal mellett Mr. John Walter Smith londoni bankigazgató és Krausz Simon, az ismert magyar bankvezér közt folyt le.

Mr. John W. Smith a múlt héten érkezett Budapestre, ahol Krausz Simonnal folytatott fontos üzleti tárgyalásokat. A tárgyalások eredményes befejezése után Krausz Simon Mr. Smith tiszteletére a Hungária-klubban bankettet adott, amelyen a budapesti pénzügyminisztérium számos előkelő tagja, a magyar társadalom, a művészi és színházi élet igen sok kitűnősége is megjelent. A vacsora rendkívül emelkedett hangulatban folyt le, tucatcsúszmra ürültek a pezsgős palackok és a gyöngyöző francia ital gyors egymásután való felhajtásában vezetészerenét vitt a kiváló művész: Titkos Ilona, aki mint Krausz Simon vendége jelent meg a banketten. Asztalbontás után Mr. Smith, aki szenvedélyes écarté-játékos, egy parti lejátszására kérte fel Krausz Simont. Ezer pengő volt a betét, tehát a milliárdosok klubjában egészen jelentéktelen összeg. Hogy mennyire nem indult a játék komoly mérkőzésnek, kiténik abból is, hogy a játék megkezdése előtt Titkos Ilona így szólt oda Krausz Simonnak:

— Simikém, én kibicelek magának, de a fele nyereség az enyém.

A bankvezér jóváhagyóan bólintott fejével, a két játékos: Mr. Smith és Krausz Simon elhelyezkedtek az asztalnál és megindult a játék. Az első partit Krausz Simon nyerte. Mr. Smith megduplázta tétjét és újból osztott. Megint Krausz Simon nyert. És ez így ment órákon keresztül. Hajnal felé már halomban állott a pénz Krausz Simon előtt, egyik csekk a másik után gyülemlett fel előtte és kártyanyelven beszélve, olyan rettenetes „mázliban” játszott, hogy minden duplázást megnyert és egyetlen partit sem veszített el. Mintha az ördög babonázta volna meg a kártyát, minden jó lap Krausz Simonhoz került, akinek hűségesen kibicelt Titkos Ilona és a művész szempillantásai egyenes arányban a nyereség növekedésével, egyre szeretetreméltóbban villogtak Krausz Simon felé, beszédes cáfolatúai annak a közmondásnak, hogy akinek szerencséje van a játékban, az szerencsétlen a szerelemben.

A kártyameccs alatt mintha megállt volna az élet a Hungária-klubban. Mindenki

Mr. Smith és Krausz Simon köré gyülekezett, akiket valóságos embergyűrű vett körül. Lélegzetvisszafojtva figyelte minden jelenlévő a percről-percre nagyobb arányokban kibontakozó párosmérkőzést. Krausz Simon rendületlenül nyert, Mr. Smith rendületlenül vesztett. A jelenlévők mondják, hogy ennél élvezetesebb, szebb és izgalmasabb kártyamérkőzést még nem láttak. Mr. Smith rendületlenül angol hidegvérrel vette elő minden parti után a csekk-könyvét és töltötte ki 100, 200 vagy 500 angol fontról, Krausz Simon pedig, mintha csak fillérekről lett volna szó, nyugodt egykedvűséggel tette maga elé a csekket. Titkos Ilonát minden esetre jobban izgatta a játék, mint azokat, akinek pénze forgott kockán. Éjjel egy óraker kezdődött a nagy mérkőzés és reggel hét óraker maradt abba, amikor is Mr. Smith ezekkel a szavakkal:

— Thank you — felállt az asztaltól, fedelmi borraalót osztott szét a személyzet között és hazautazott a Dunapalota szállodában levő lakására. Krausz Simon Titkos Ilona felügyelete mellett összeszámolta nyereségét, amely kerek 160.000 pengőt, azaz két milliárd

Átadják Magyarországnak a gyilkossággal vádolt aradi háztulajdonost

Cséfal Páter az ügyvétségi fogházban várja további sorsát. — A főügyész előtt megismételte a rendőrség előtt tett vallomását.

(Arad, január 11.) Egyedül az Aradi Közlöny közölte mai számában azt, hogy az aradi államrendőrség a bucaresti külügyminiszter távirati rendelkezésére tegnap letartóztatásba helyezte Cséfal Páter aradi háztulajdonost, gyári munkást, aki a magyar hatóságok megkeresése szerint 1915. tavaszán Békésgyulán meggyilkolta Griestermann Ábrahám korcsmáros feleségét. Cséfal ma délután átkísérték az ügyészre, ahol Niculescu főügyész hallgatta ki. Cséfal közömbösen mondogatta el a gyilkosság történetét és tettét azzal indokolta, hogy a büntény elkövetésekor nem volt beszámítható állapotban, amit azzal is igazolt, hogy felmutatta a gyulai elmeorvosiintézet bizonyítványát, amely szerint 1915. májusától 1919. októberéig ápolás alatt állott. A román csapatok bevonulása idején minden bántódás nélkül, gyó-

magyar koronát, vagy ha úgy tetszik, közel négy és fél millió lejt tett ki. A Titkos Ilonának járó 1 milliárdot nyomban kifizette Krausz Simon, illetve 80.000 pengőről szóló csekket nyújtott át a kiváló művésznőnek, aki másnap meg is jelent a Krausz és Bettelheim bankháznál és folyószámlája javára irattatott a nem jelentéktelen összeget.

Igy folyt le a híres kártyacsata, amely kerek két milliárd koronát hozott Krausz Simonnak, aki pedig most igazán nincsen rászorva erre a kis pénzre. Noha Krausz Simon az, aki a legtöbb pénzt költi el nemcsak Magyarországon, hanem talán egész Középeurópában, most mégsem kellett neki pénz. A Nova-részvényekkel a beavatottak szerint legalább 30—40 milliárdot keresett, legújabbán pedig a Lámpa-részvényekkel végrehajtott tőzsdei manőverével keresett jó néhány milliárd magyar koronát. A Hungária-klubban lefolyt kártyaviadal sokáig beszédtemája maradt a magyar pénzügyminisztériumának és Krausz Simon hagyományos szerencsésjét csak fokozta az a körülmény, hogy Mr. Smithnek másnap el kellett utaznia Budapestről és így a revansmérkőzés is elmaradt. Állítólag majd Londonban fogják lejátszani.

A Krausz Simon—Mr. Smith közötti kártyameccshez hasonló nagy csata már évek óta nem játszódott le Budapesten. Talán a nemrégiben elhunyt Walder Gyulának, a Pesti Hírlap Első Takarékpénztár egykori elnökének ismeretes éjszakája óta, amikor Walder 2800 millió koronát nyert chemin de fairen, nem volt ilyen hatalmas kártyadifferencia.

Baleset érte Aradváros volt főügyészét

Reicher Károly kifecamította a kezét. — A sikos járda áldozatai Aradon.

(Arad, január 11.) A fagy következtében az uccák járdái esténként és reggelente erősen sárosak, úgy hogy többen csuszak el az uccán és kisebb-nagyobb zúzódásokat és sérüléseket szenvedtek. A legtöbb esetben természetesen nem fordulnak a mentőkhöz és így megközelítőleg sem lehet tudni azoknak a baleseteknek a számát, amelyek ilyenképen előfordultak. Tegnap óta három súlyosabb baleset történt, mindhárom baleset áldozata Aradváros társadalmának ismert tagjai.

Reicher Károly nyugalmazott városi főügyész minden reggel templomba megy, ahol részt vesz a hatóság reggeli misén. Tegnap reggel is elindult lakásáról, hogy a misén részt vegyen, a sikos Eminescu (Deák Ferenc)-uccán azonban elcsuszott, még pedig oly szerencsétlenül, hogy a balkezeének csuklója kifecamodott. A nyugalmazott főügyész lelki erejére jellemző, hogy a nagy fájdalommal járó sérülése dacára, elment a templomba és végighallgatta a misét. Csak akkor vették kezelés alá, amikor a mise után hazament és erős fájdalmakról panaszkodott. Dr. Schmidt János kórházi főorvos részesítette segítségben a megsérült főügyészt. Ugyancsak a tegnapi nap folyamán történt egy másik baleset is. Nachterbel Gyula nyugalmazott megyei árvászéki elnök lakásától nem messze az uccán elcsu-

gyultan távozott az elmeorvosiintézetből és hazajött Aradra, ahol józan életet élve, szorgalmas munkával kis vagyont is gyűjtött magának.

A gyilkosság ügyében ezelőtt öt esztendővel a gyulai törvényszék újabb vizsgálatot indított s már akkor diplomáciai uton kérték Cséfal kiadatását, mit azonban első ízben a román kormány megtagadott. Közben azonban a két állam között létrejött a konvenció s mivel Cséfal a büntény elkövetése idején, sőt az impérium átvétele után is több évig magyar állampolgár volt, a magyar hatóságok most újból kérelmezték Cséfal kiadatását, amit valószínűleg már a legközelebbi napokban átadnak a magyar igazságszolgáltatásnak, addig természetesen az aradi ügyészség fogházának lakója marad.

szott és fején kisebb zúzódásokat szenvedett. Azonnal szintén lakásán kezelés alá vették és állapota mára erősen javult. Tegnap este történt a harmadik baleset, amelynek áldozata szintén ismert aradi ember: Dániel Endre volt biztosítási vezérigazgató elesett az uccán és oly szerencsétlenül ütötte be fejét, hogy az erősen vérezni kezdett. Kocsin hazaszállították, ahol orvosi kezelés alá vették. A sikos járda áldozatait városszerte igaz részvét és sajnálkozás nyilvánult meg.

A tömeges balesettel kapcsolatban a város vezetősége újabb intézkedéseket tervez, hogy fagy esetén a háztulajdonosok feltétlenül tartsák be a városi szabályrendeletnek ama rendelkezését, amely szerint ilyenkor homokkal kell behinteni a járdát a balesetek elkerülésére.

— Karácsonyi püspök Budapesten. Budapestről jelentik: Tegnap ideérkezett Karácsonyi János nagyváradi címzetes püspök. A neves történettudós az Országos Levéltárban és a Nemzeti Múzeumban történelmi kutatásokat végez, miután ezekre az adatokra szüksége van Magyarország most kiadandó történetéhez. Szombaton utazik vissza Nagyváradra a címzetes püspök.

Laborfalvi Róza unokaöccse Aradra jött, hogy megkeresse az Istent.

Laborfalvi Benke Zsigmond volt huszárfőhadnagy, volt gazdatiszt, jelenleg kenyérbélszobrász emondja egészen különös pályafutását. — Rapszódikus történet, amelyben szó kelet József főhercegről, Horthyról, Gogáról, sőt egy hiába keresett unokaöccsről Fratta Géza volt aradi bonvivánról is.

(Arad, január 11.) Halk kopogtatás az ajtón és belép valaki. Nem is nagyon néz az ember hátra, ugys megmondja: mit akar. Ép csak köszönésváltás történik.

— En kérem interjút szeretnék adni — szólal meg az ismeretlen.

— Interjút?...

Megfordulok a széken. Most már mégis csak meg kell nézni ezt a szokatlan egyedet, aki maga jön be interjút adni és nem az újságíró keresi fel valamilyen előkelő szállóban. Gyanús is egy kicsit az egész. Az igazán érdekes és szenzációs ember után sokat kell futni, rohanni. Az nem állít be a redakcióba, akárcsak egy jól nevelt sültgalamb. Csodálkozva méregetem végig az előtttem álló idegent. Furcsán is fest nagyon. Rongyos, kopottas, borotvátalan, ápolatlan, kopasz, alacsony emberke, de mintha valamikor színész lett volna: pózos gesztusai és mondatai vannak. Tulgömbölyűek. Tulkerekek.

— Laborfalvi Benke Zsigmond vagyok. Jókai Mór első feleségének — bizonyára tesszett hallani — az unokaöccse.

Szünet. Hatásvárás. És az nem is késik. Jókai első feleségének unokaöccse Aradon és még hozzá: így... elég érdekesnek ígérkezik. De hát...

Az idegen észreveszi a gyanakvást, elmosolyodik rezignált udvariassággal, finoman, valami tárcapótló noteszt kotorász elő. Kivágot ujságcikket tesz elő. Kritika. Laborfalvi Benke Zsigmondot dícséri a lap egy kiállítás alkalmából. Kiderül, hogy Laborfalvi Róza unokaöccse művész. Preparált kenyérhéjból és belőle készített szobrokat és mint nagy tehetséget dícséri az ujság. Nos, dehát akkor, hogy került ideig? Miért rongyos, ápolatlan, miért olyan, hogy szinte gyanakodva néz rá az ember?...

Egy furcsa ember különös élete.

Kioldvasta szinte a kérdéseket a szememből. Sőhajt egyet. Aztán kis pátosszal beszélni kezd.

— Háromszéki vagyok, Laborfalváról való. Nagynéném Laborfalvi Benke Rózának hívták, csak mikor színész lett, hagyta el a „Benke” nevet. Huszárfőhadnagy voltam a brassói husároknál és végzett gazdatiszt is vagyok. Valamikor én is ültem redakcióban. Kolozsvárott pedig egyik alapítója voltam a Muskáti-asztaltársaságnak.

Kedélyesre csendül hangja az emlékezésben.

— Jó társaság volt ott. Szentgyörgyi István, Ditrói... és aki egy idegen szót kimondott, annak egy adag szalonát kellett fizetnie, meg egy liter bort. Gazdagon is nőttem, de nagyon bohém voltam. Ez volt a hibám. Elhagyott az asszony és én egyedül Torontálba kerültem egy uradalomba. Amikor Mátyás király szobrát leleplezték Kolozsvárott, bemutatnak Jókainak. Akkor már Nagy Bella volt a felesége...

Szünetet tart, aztán valami visszautasíthatatlan mosollyal cigarettát kér. Nagy szakértelemmel gyújt rá. Roppant élvezi a füstöt. Minden mozdulata és a kezei szabása is jó napok könnyű óráiról beszélnek. Tartalmas, szép életéről, ami hirtelen nagyon hányatottá vált.

— A harctéren — folytatja — fejsebet kaptam (mutatja is helyét) és azóta néha za-

varaim vannak. Voltam Kolozsvárott az elme-gyógyintézetben is. De pár hét múlva kieresztettek.

Kissé megilletődve nézek rá. Nini, most látom csak hogy csillognak fekete szemei, milyen nyugtalanok és most, ahogy felém fordul, mintha föl akarna ugrani és csupán ketten vagyunk egyedül a szobában... Ön-kéntelenül hátrébb húzódok a széken, de ő mosolyog. Egészen halkan hajol felém s meggyőző erővel sugja:

— Ne tessék azt gondolni, hogy most bolond vagyok. Minden igaz, amit mondok, a lelkemet teszem rá uram. Csak szerencsétlen vagyok, szerencsétlen...

Könnyek jönnek szemébe, zokogósan lélegzik. De nagyon színes az egész. Határozottan különös ember Jókainé unokaöccse.

— Háború után — beszél higgadtan ismét — iparművész lettem. Feltaláltam a kenyérből egy preparálási módját, aminek következtében abból kitűnő szoboranyag válik. Magyarországon szabadalmaztattam is. És szobrokat csináltam. Ujjaimmal színeztem ki azokat. Őriási sikereim voltak. Pesti nagy kiállításomat 1924-ben József főherceg nyitotta meg és Horthy kormányzó személyesen köszönt meg szobrát. Augusztus főhercegnő kézsókra nyújtotta kezét... a lapok tele voltak nevemmel... és aztán egy lap megkérdezte tőlem, hogy mi a véleményem a zsidó fajról. Én azt válaszoltam, hogy elismerem képességeit, amire azt írták rólam, hogy zsidó akarok lenni. Erre kiutasítottak Magyarországból. Hiába mentem Vass miniszterhez, ide-oda, haza kellett jönnöm.

Gyanakodva nézek rá, de most már nem zavarja Laborfalvi Róza unokaöccsét semmi. Most benne van. És beszél... beszél...

— Dolgoztam tovább. Tavaly, 1927. júniusában volt kiállításom Kolozsvárott. 1500 tárgy. Mihali Tivadar volt a védnök. Goga órákhosszat sétált velem s arról beszélt, hogy jöjjenek a regátba, ahol majd bevezetik anyagomat az elemi iskolákba és abból csinálnak majd a gyerekek különböző figurákat agyag helyett. Ferdinand királyról készült szobrom nagy feltűnést keltett. De megbukott a kormány, meghalt a király és én egyedül maradtam.

Kétségbeesetten kért megint egy cigarettát.

— Na és miért jött Aradra?...

„Fratta Géza — az unokaöccsém.”

— Fratta Géza, a bonviván, unokaöccsém. Valamikor sok jót tettem vele. Ugy tudtam, hogy itt van, de nem találtam. Azt hittem, hozzásegít egy kis műhelyhez, ahol dolgozhatom. Medgyesen a vonaton egy ismeretlen ur ellopta mindenemet. Kölcsönruhában jöttem ide...

— És most?...

— Most?... — hangja zokogóvá válik, könnyek gyűlnek szemébe. Igazi, fájdalmas a hang, meg a könnyek. — Most tönkrement, szegény ember vagyok, nincs már önérzetem uram és szégyenlem magam az emberek előtt, nem merek a szemébe nézni senkinek és nincs mit ennem. Pedig csak pár lej kellene, hogy anyagot vehessek és dolgozhassam, mert dolgozni akarok s én rögtön talpra állnék. Látta, itt Aradon egy vendéglőben zálogban hagytam ennivalóért egy szoboromat 125 lejre. Esküszöm, 3000 lej ér. Istennem, ha azt visszakaphatnám. Micsoda egy kompozíció az.

Most a művész könyve ég szemében.

— Megyek ide-oda. Nem találom a helyem. Keresem az Istent...

A szánakozás csendje borul a redakcióra. Laborfalvi Benke Zsigmond készülődik s akadózva 20 lej kér. Levesre. Hogy egy kis meleg ételt is egyen. Megkapja. Tüzes örömmel

Komlós Elemérné

ballet és ritmikus 252
tornatanfolyamára

beiratkozni lehet KOLLÁR vi-
rágüzletében a főpostával szemben.

tapad szeme a rongyos bankóra és gyorsan gyülr zsebre, hálálkodik és elmond két régi viccet. Aztán indul. Ahogy bucsuzásképp nagyhalásan egész közel hajol, pálinkaszag árad ki száján. Komisz, rossz pálinkaszag. Egy fényvillanás ez. Most már tisztán áll az ember előtt a tragédia. Visszacsendülnek szavai:

— Nagyon bohém voltam...

Igen... igen... Laborfalvi Benke Zsigmondot is rabjává tette a nagy dzsin, a szegények vigasztalója, a nagylelkű tündér. Talán nem is tehet róla, talán szabadulni szeretne és dolgozni, élni újra... élni!... Nehézkedve csoszogott le a lépcsőkön és nekivágott a zajos bulvárnak. Elindult szegény, hogy megkeresse az Istent...

Fóthy Ernő.

Visszahelyezett timisoarai igazgató.

A timisoarai tábla érdekes döntése.

(Az Aradi Közlöny tudósítójától.) A timisoarai tábla, mint közigazgatási bíróság, ma hozott ítéletet a timisoarai Diaconovci Loga állami gimnázium igazgatói állása körül hosszú idő óta tartó háborús ügyében. Az intézet első igazgatóját, Bejan Silviust, akit még a sibui kormányzótanács nevezett ki az intézet élére, a kormány, 1922-ben elmozdította helyéről és Coman Ágostont nevezte ki igazgatónak. Bejan elmozdítása ellen felelelőzt nyújtott be, mire a legfelsőbb semmítőszék Coman kinevezését megsemmisítette és Bejan visszahelyezte állásába. Az elmúlt évben a közoktatásügyi miniszter Bejan királyi rendelettel újból elmozdította állásából, aki most már a timisoarai táblához fordult panaszával s kérte a királyi rendelet hatályon kívül helyezését. Az ügygel ma foglalkozott a tábla közigazgatási bírósága Márta Sándor dr. táblai főelnök elnöke alatt s majdnem egy órát tartó tanácskozás után kihirdette döntését, amely szerint a közigazgatási bíróság kötelezi a kormányt, hogy Bejan Silviust 15 napon belül helyezze vissza a Diaconovci Loga főgimnázium igazgatói állásába. Az ítélet indoklása kimondja, hogy az Anghelescu-féle törvény intézkedései dacára, a már megszerzett jogokat figyelembe kell venni.

Rákosi Jenő sajtópöre.

A volt brittánias tiszt a magyar újságírás nesztörán keresi „becsületét.”

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) A budapesti törvényszék Töreky-tanácsa ma tárgyalta Kmetty Károly sajtópörét Rákosi Jenő ellen. A fogházra ítélt volt brittánias-tiszt rágalmozás címen beperelte Rákosit, mert a Pesti Hiriapban írt vezércikkében azt írta róla, hogy öt évvel ezelőtt délceg katonaruhában, rendjelekkel és kitüntetésekkel jelent meg az uccán, amelyek mind lopottak voltak. A mai tárgyaláson Töreky ama kérdésére, hogy mi vezette a cikk megírására, Rákosi Jenő azt felelte, hogy közérdek. Rákosi Jenő védője, dr. Polonyi Dezső kérte a törvényszéket, állapítsa meg hivatalból a valódiságot, mire Töreky kijelentette, hogy rágalmozásnál hivatalból nem lehet megállapítani a valódiságot. Polonyi erre felajánlotta a bizonyítást, bár leszögezte, hogy igen nehéz a sajtótörvény előírása szerint nyolc napon belül beszerezni a bizonyítékokat. Töreky erre kijelentette:

— Nem nyolc nap alatt kell a bizonyítékokat beszerezni, hanem a cikket akkor kell megírni, ha a bizonyítékok már meg vannak.

Polonyi kéri Kmetty székesfehérvári periratainak beszerzését, amit a bíróság el is rendelt, azonban elutasította a védőnek a tanúkihallgatások iránti kérelmét. Ez ellen Polonyi felfolyamódással élt a táblánál, mire a tárgyalást elnapolták.

A szemed mint az éj... Ringató keringő

Eh niosevé! Orosz olgány dal.

Kozák szerelem. Dal, fox, oharleston.

A szép orosz melódiák kedvelői igaz örömet találnak ebben a három új kottában. Egyik szebb mint a másik. — Kottája 40. — lej.

MORAVETZ kiadás, mindenütt kaphatók.

Ön mindennap vásárol valamit,

**követeljen minden
: kereskedőtől :**

Ingyen Amitlé bélyeget.

Irodalom és művészet

* Színházi műsor, Csütörtök: Templom egere, vigjáték. (A. bérlet.) Péntek: Mesék az írógepről, operett. (Bemutatóelőadás. B. bérlet.) Szombat délután: Ali baba és a 40 rabló, látványos színjáték. Este 9 órakor: Mesék az írógepről, operett. (C. bérlet.) Vasárnap délután 3 órakor: Fecskék, operett. (Rendes esti helyárak.) Délután 6 órakor: Templom egere, vigjáték. Este 9 órakor: Mesék az írógepről, operett. (Bérletszűnet.)

* Az aradi polgári jótékony nőegylet műsoros délutánja. Az aradi polgári jótékony nőegylet választmánya ma délután dr. Justfi Jánosné elnöklése mellett ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy január 29-én délután 5 órakor kulturális délutánt rendeznek a Minorita Kulturházban. A műsort most állítja össze a vezetőség és úgy tudjuk, hogy az minden tekintetben kiváló lesz, amit az elsőrendű szereplők közreműködése feltétlenül biztosítani fog. A kulturdélután iránt különben már is nagy érdeklődés nyilvánul meg és biztosra vehető, hogy az, — mint a nemes célú nőegylet rendezései általában — a legszebb siker jegyében fog lefolyni.

* Tenoristaháborúság Pesten. Budapestről jelentik: Sebestyén Géza, a Városi Színház igazgatója szinte páratlanul álló nagy fellépti díjért két estére szerződtette Fletát, a milánói Scala világhírű tenoristáját, aki Alpár Gittával együtt a Rigolettót és a Toscát fogja énekelni a Városi Színházban. Noha a helyárak rendkívül magasak (6 pengőtől 32 pengőig), a közönség a jegyeket elővételben szétkapkodta. Az Operaház nem akarván azt az előnyt adni a Városi Színháznak, hogy csak ő léptessen fel világhírű tenorista vendégművészt, gyorsan, ugyancsak két fellépésre szerződtette Jan Kiepurát, a bécsi Opera lengyel származású, fiatal, de máris világhírű tenoristáját. — A két vendégtenorista fellépése ugyyszólván egyszerre történik meg, amennyiben Jan Kiepura január 12-én és 15-én énekl az Operában a Toscát, illetve a Turandotot, míg Fleta január 13-án és 17-én vendégszerepel a Városi Színházban a Toscában és a Rigolettóban.

* A katolikus gimnázium koncertje. Az aradi katolikus főgimnázium minden évben szokásos koncertjét ez évben január 14-én este fél 9 órakor tartja a Minorita Kulturházban. A koncertre most is teljes felkészültséggel lép a nyilvánosság elé a katolikus gimnázium ifjúsága. A hangverseny műsora a következő: 1. Imnul Regal. Rossini: Semiramis-ouverture (zenekar.) 2. Victor Hugo: A lelkiismeret. (Fordította: Göbl László VV.) Szavallja: Fischer Ödön VII. 3. Dima: Dor de Căltorie (énekkar.) 4. Mascagni: Parasztszünet-ouverture (zenekar.) 5. Sarasate: Zigeunerweisen. Előadja: Fibinger Géza VII., zenekarkísérettel. 6. Lamartine: A fecske. Cosbuc: Az osztrigot királynő. Fordította és felolvassa: Göbl László VII. 7. Strauss: A kék Dunán. (Ének- és zenekar.) 8. Liszt: II. magyar rhapsodia. (Zenekar.) 9. Suppé: Költő és paraszt. Overture. (Zenekar.) A műsorból befolyó jövedelem a gimnázium zenealapját gyarapítja.

* Az aradi színházi iroda hírel. Mesék az írógepről. Rég várt az aradi közönség oly érdeklődéssel, mint a „Mesék az írógepről” című operett pénteki bemutatóelőadását. A budapesti példátlanul álló siker után nem is lehet csodálkozni ezen a felfokozott várakozáson. Már maga a librettó is valószínű oázis az elkopott operettszövegek sivatagában, a zene pedig dallamos és olyan könnyed, hogy már a premiért követő napon városzerte dudolni fogják az egyes slágerszámokat. A színház teljes felkészültséggel hozza ki az újdonságot, amely az idei szezon slágere lesz. A rendezés Hetényi Elemér főrendező kezében van, míg a zenei vezérést Csányi Mátyás karmester végzi és már ez is biztos alapja a sikernek. Eseménye a premiernek, hogy Szendrey Mihály színikazgató is játszik a da-

rabban. Harminc éve működik a színpadon Szendrey Mihály színikazgató, de még sohasem lépett fel operettben. Ez az első eset, hogy operettszerepet vállalt, mi jellemzője annak a gondosságnak, amellyel a színház az újdonságot kihozza. Különben is a legkisebb szerepre is elsőrendű tag vállalkozott. A slágerszámok közül kiemelkedő Betegh Béby és Galetta Ferenc tangója, Betegh Béby és ifj. Szendrey groteszk duettje, a „Hétre ma várom a Nemzetint”, amely olyan népszerű lesz, hogy már másnap mindenütt dudolni fogják. Nagyon ked-

vesnek ígérkezik Győző, Pallay Mancsi és ifj. Szendrey tercettje a fiakkerecs görölökkel. A színház fényes kiállításban mutatja be a nagysikerű operettet, amelyben Kiss Mariska, Kallos, Mészáros, Kun és Szepessy Edith is hálás szerepeket játszanak. — Szombat délután négy órai kezdettel nagyszabású gyermekelőadás lesz a színházban. Ez alkalommal az Ali Baba és a 40 rabló című látványos mesejáték kerül színre nagyszerű szereposztásban. Az előadást Faludy Károly, a gyermekelőadások ötletes rendezője vezeti.

Befejezéshez közeledik az aradi vágóhid elleni vizsgálat.

Pénteken dönt a permanens bizottság a további teendők fölött. — A vágóhídi igazgató válaszmemoandumára.

(Arad, január 11.) A vágóhídi visszaélések ügyében teljes tempóban folyik a vizsgálat az aradi városházán, ennek dacára előreláthatóan csak holnap este érnek véget a kihallgatások. Ma délután fél hat órára újból megidézte Angel István dr. polgármester az aradi husiparos szindikátus vezetőségének több tagját, akik részletes vallomást tettek a vágóhídi ügyekről. Egyben megidézték ma délutánra Weber József vágóhídi felügyelőt is, akit arravonatkozólag kérdeztek ki, hogyan lehetséges, hogy még január 4-ike után is folytak a jegyeladások az aradi vágóhídon. Ezzel kapcsolatban az aradi számvívősegen szintén folyik a buzgó munka annak megállapítására, hogy mennyivel károsodott meg a város a vágóhídi üzelmek következtében. A mint a vizsgálat befejezést nyer, az aktákat a város a permanens bizottság elé terjeszti.

annak megállapítására, szükség mutatkozik-e, hogy az ügyészséghez tegyék át az ügyet a bünvádi eljárás lefolytatása céljából. Ez valószínűleg már pénteken megtörténik és így lehetséges az is, hogy a bünvádi eljárás már a szombati napon kezdetét veszti.

Ami dr. Alexandrescu Mihály vágóhídi igazgató ellen felmerült vádakról illeti, a felelősként való bánásmód és egyesek bántalmazása ügyében, azokra nézve az igazgató holnap adja be válaszmemoandumát, ebben pontrólpontra reflektál az ellene támasztott vádakra. Ebben az ügyben különben teljesen külön vizsgálat folyik, amelynek aktái a földművelésügyi minisztériumhoz kerülnek, további intézkedések megtétele végett, mivel a vágóhídi igazgató fölöttes fegyelmi hatósága a földművelésügyi minisztérium.

Elhalasztották az összes diákpöröket.

A cluji diákok légioja diszkvalifikálta a magyar diákszövetséget. Cuza védi Clujon a romboló diákokat.

(Az Aradi Közlöny cluji tudósítójának telefonjelentése.) A hatodik hadtest hadbírósa az összes diákpörök tárgyalását január 18-ra halasztotta el. Ezzel kapcsolatosan írjuk, hogy a Cuvantul szerint az oradeai diákkongresszus után azonnal megkezdődnek a tárgyalások a keresztény liga két csoportja között. A két frakció vezetői februárban Iasi-ban találkozni fognak egymással. Fotiade, a timisoarai diákok elnöke ebben az ügyben tanácskozást folytatott Cuzával.

Az oradeai diákmozgalmakkal függ össze különben az a kétségtelenül feltűnést keltő nyilatkozat is, amelyet ma kommuniké formájában a Rador távirati ügynökség hoz nyilvánosságra s amely így hangzik:

A cluji román diákok „Julia Légioja” tudomásul vette, hogy a budapesti magyar diákok szövetsége 1927. december 21-én a sajtó útján beküldött táviratával provokálta a román diákságot. Konstatáljuk, hogy légiónknak erre a provokációnak küldött távirata válasz nélkül maradt és hogy a „Turul” (ragadozó madár) szövetségben egyesült magyar diákok nem tettek eleget a lovagiaság szabályainak s elmulasztották megnevezni megbízottait. Így a „Julia Légio” ezennel kijelenti, hogy a magyar egyetemi diáksággal keletkezett ügyet befejezettnek tekinti és ugyanekkor tudatja a világ összes gentleman-jével (akkikkel a „Turul” is közölte a sajtó útján történt provokációt) hogy ezek az urak provokálnak, azonban megverekedni nem hajlandók. Cluj, 1928. január 10. A „Julia Légio” nevében dr. Isaicu parancsnok.

Cluji tudósítónk telefonjelentése szerint Diaconescu és Gherghel Iasi-i, illetve bucaresti-i egyetemi hallgatók, akik a Weiszlovich-féle botrány előidézésével és Weiszlovich megsebesítésével vannak vádolva, ma délelőtti kihallgatáson jelentek meg a hadbírósa ügye-sze előtt és bejelentették, hogy a főtárgyaláson védőjük Cuza professzor lesz, aki elvállalta védelmüket és személyesen fog eljőnni a tárgyalásra. A hadbírósa még ezen a napon ítélik több oradeai munkás fölött, akik a vádirat szerint a diákzavargások alkalmával Oradean romboltak. Az oradeai diákok perének jövő heti tárgyalása után sor kerül a

cluji rombolásokkal vádolt diákok felelősségére vonására.

Bucurestiből érkezett jelentés szerint a közoktatásügyi miniszter Ion Stefanescu cluji kereskedelmi akadémiai hallgatót, akit a cluji hadbírósa az elmúlt napokban elítélt a zavargásokban való részvétel miatt, kizárta az ország összes állami és magániskoláiból. A miniszter egyúttal megkérdezte az ország összes főiskoláinak mindazonok a diákoknak a névsorát, akikre a zavargásokban való részvétel rábizonyult és szigorú fegyelmi büntetések alkalmazását kérte.

Csehszlovákiában

felmentették Blumenstein bankárt. Elkészült a francia vádirat a kötvényhamisító bankár ellen.

(Az Aradi Közlöny prágai tudósítójának távirata.) A pozsonyi bíróság nagy érdeklődés mellett ítélezett Raáb földbirtokosnak Blumenstein, a Párisban letartóztatott bécsi bankár elleni perében. Raáb elmondotta, hogy eladott Blumensteinnek anyajáradék-kötvényeket 10.000 cseh-koronáért, ki szállította azokat Párisba, azonban ellenértéküket a mai napig nem kapta meg. A bíróság felmentette Blumensteint, azzal az indoklással, hogy Raábnak nem volt szabad eladnia kötvényeit és tudnia kellett arról, hogy azok nem vihetők ki az országból.

A párisi jelentések szerint a pénzügyminisztérium vádat emelt Blumenstein ellen a tőkének az országból való be és kiviteléért és a vádiratot ma már kézbesítették Blumensteinnek.

Mulatság.

Rendőrtisztí bál Aradon. Az aradi államrendőrség tisztikara jan. 21-én tartja meg jelmezes és álarcos táncmulatságát a Központi-szálloda termeiben. A rendőrtisztek bálja érdekes és kellemes meglepetéseket hoz a résztvevő közönségnek és máris olyan hatalmas érdeklődés nyilvánul meg iránta, hogy előreláthatólag ez lesz az idény egyik legsikerültebb mulatsága.

Hatvanéves az „igazság bajnoka”.

Sternberg Adalbert gróf, a bécsi botránylovag sok vihar után békés nyugalomban érte meg hatvanadik életévét.

(Az Aradi Közlöny bécsi tudósítójának távirata.) Most ünnepli meg Bécsben gróf Sternberg Adalbert 60. születésnapját. Ebből az alkalomból a bécsi sajtó hosszasan foglalkozik a rendkívüli ember, aminek idején mindig nagy port felvert életeseményeivel. Gróf Sternberg Adalbert kétségkívül egyik legmarkánsabb alakja volt a régi Ausztriának, akinek hatatlan energiája igazságkeresése közmondásossá vált és aki kiméretlenül bátor és erélyes tetteivel kivívta kora csodálatát, de még inkább kortársai gyűlöletét. Egyformán haragudtak rá a császári udvar és a szociáldemokraták, grófok és katonatisztek, de ő sose rettent vissza, hanem törhetetlenül járta az igazság nehéz ösvényét.

Fiatalkorában elment harcolni a burok közé az angolok ellen, mivel úgy találta, hogy a burok harca igazságos. Amikor a parlamentbe került, mint képviselő a legnépszerűtlenebb ügyet is diadalra vitte, ha úgy tudta, hogy az jogos. Félelmetes erejű, bömbölő hangú szónok volt, aki párt nélkül szinte egyedül is képes volt irányítani a parlament hangulatát. A bécsi udvar gyűlöletét akkor „érdemelte ki”, amikor a dicső Rainer főherceg egy kitagadott örökösének, aki már Pesten pincéreskedett Walburg Ernő név alatt, rendes évi járadékot harcolt ki. A háború alatt is folytatta a saját külön harca az igazságért. Egy Szilveszter-estén két berugott törzstiszt összeveszett és csapatait a fronton egymás ellen vezette rohamra. Gróf Sternberg hatatlan eréllyel kelt védelmükre és sikerült őket megmenteni még a lefokozástól is. Egyéni bátorságára jellemző a következő eset is:

Egy ünnepség alkalmával a háboruban a banketten egy tábornok azt a kijelentést tette, hogy mindeh cseh disznó. Sternberg gróf, aki neműmet arisztokrata családból származott és csupán főhadnagy volt, felállt és odaszólt az elképedt tisztikarnak, amely jórészen szintén csehekéből állt:

— Miután a tábornok ur nem óhajt disznókkal vacsorázni, keliünk fel és hagyjuk itt. Így is történt. Elsőnek Fürstenberg herceg állt fel és a tábornok majdnem teljesen egyedül maradt. Sternberg ezzel ugyan a halálbüntetést kockáztatta, de nem törődött vele. A dolog vége az lett, hogy a tábornokot nyugdíjazták. Sok tisztnek megmentette védelmével a hadbíróságok előtt tisztí rangját, de még erélyesebben lépett fel, ha a női becsületről volt szó. Így egy császári hercegné becsületét is megmentette, akit férje a lapokban rúgalmazott meg. Természetes, hogy a férfi egész rokonsága féktelen gyűlöletre gerjedt gróf Sternberg Adalbert ellen.

Ez az egykor féktelen temperamentuma „igazság bajnok”, aki harcai révén valóságos botrányhős lett, most már csendes visszavonultságban él és 60. születésnapján. — mint egy cikkében maga írja — már csak a jóra és kellemesre tud visszaemlékezni. Bécs, a régi császárváros azonban szeretettel üli meg ennek a férfinak 60. születésnapját, aki mint a régi császárság élő emléke és érdekessége éli most öreg napjait a megváltozott világ város falai között.

BEMUTATJUK

Premierben

ma, csütörtökön először.

ELISABETH BERGNER

Gróf Eszterházy Ágnes

legnagyobb filmjét:

A SZERETŐ — FEKETE NŐVÉR.

BALZAC világremeke nyomán 9 felv.

APOLLO MOZGÓSZÍNHÁZ.

Az előadások 5, 7 és 9 órakor.

Nagyszabásu bűnügyben nyomoz az aradi rendőrség.

(Arad, január 11.) Nagyszabásu bűnügyben vezette be ma a nyomozást Cerches rendőrkormányos, aki már a nyomozás elején nappal érdekes visszaélés nyomára jött rá és még a délelőtti folyamán többeket őrizetbe is vett. A bűnügy részleteiről — miután a nyomozás még nincs befejezve — a rendőrség nem adnak hivatalos felvilágosítást. Munkatársunk kérdést intézett Cerches kormiszárhoz, aki kijelentette, hogy a nyomozás sikere érdekében egyelőre nem nyilatkozhat, azonban valószínűleg még a mai éjszaka folyamán nagy feltűnést keltő szenzációs fordulat áll be a nyomozás ügyében. Ma éjszakára még több letartóztatás is várható.

Szolgálatra jelentkezett az aradi tüdőkörház elbocsátott gondnoka.

Aradváros vezetősége ragaszkodik az elbocsátási határozathoz.

Panasz a belügyminiszteri rendelkezés ellen.

(Arad, január 11.) Részletesen írtunk arról a kétségbeesett érdekes bonyodalomról, amely Ionas Vasil az aradi tudóstanatórium volt gondnokának elbocsátása körül keletkezett. Mint jelentettük, tegnap távirat érkezett a város vezetőségéhez, amelyben a minisztérium hatályon kívül helyezi a város permanens-bizottságának döntését, amelylyel azonnali érvénnyel elbocsátotta a gondnokot s ugyanakkor az új vizsgálat levezetésére Peter Iulian belügyi vezérfelügyelőt delegálja. A távirat értelmében Ionas Vasil ma váratlanul megjelent a városházán s a miniszter távirati rendelkezésére való hivatkozással, szabályszerűen szolgálatra jelentkezett, azonban a város vezetősége nem fogadta el a jelentkezést és nyomban leszögezte, hogy semmieset sem hajlandó visszahelyezni Ionas állásába. Erről a fordulatról, a város határozott álláspontjáról aztán a volt gondnok táviratilag értesítette a minisztériumot.

Az elbocsátás körüli bonyodalom ezzel

azonban még nem ért véget. A város vezetősége Peter Iulian vezérfelügyelő Aradra való érkezésekor külön is tiltakozni fog az ellen, hogy a minisztérium megsértse a város autonómiáját és ugyanakkor a megyei prefektúra és város között, Ionas ügyéből keletkező nézeteltérést a Legfelsőbb Közigazgatási Tanács elé fogja terjeszteni, amelyet arra fog kérni, döntsön a hatásköri összeütközés ügyében. A memorandumban a város hangsúlyozni akarja, hogy teljes tisztelettel adózik a kormány aradi exponensének, azonban nem ismeri el azt a jogát, hogy a városi intézmények felett felügyeletet gyakorolhasson, miután a város autonómiájának alapján a közigazgatás egységesítéséről szóló törvény ezt a jogot kizárólag a polgármester és a permanens-bizottság részére rezerválja. Az érdekeltek körében nagy érdeklődéssel várják a minisztérium és a Legfelsőbb Közigazgatási Tanács állásfoglalását ebben az ügyben.

Kigyuladt

egy aradi bankigazgató háza.

(Arad, január 11.) Ma reggel kilenc óra után Bánfi Sándor, az Aradi Polgári Takarékpénztár igazgatójának Calea Radnei (Radnai-ut) 37. számú házában padlásán veszedelmes tűz keletkezett. A padlásról feltörő füstre és lángnyelvekre a szomszédos Assael-gépgyár és Ablonczy-autogarage munkásai lettek figyelmesek, akik telefonon értesítették a tűzoltóságot, egyben közülük fel is akartak menni a padlásra, hogy a nagyobb veszedelemnek elejét vegyék. Akkorra azonban a padlás lépcsőfeljárata már nagy lánggal égett, úgy, hogy nem lehetett megközelíteni. A tűzoltóság néhány perc múlva megérkezett Mihajlovics Gyula és Záray Jenő parancsnokok vezetésével és a legnagyobb erőfeszítéssel fogtak a tűz oltásához. Derekas munka után, rövid idő múlva sikerült is a tüzet eloltani, amely komoly veszedelemmel fenyegette az egész házat és a környék háztetőit is. A tűz a lépcsőfeljárathoz közel keletkezett, ahol lángra lobbant egy ócska divány, ugyanakkor a falépcső is hatalmas lángokkal kezdett égni és meggyuladtak a padlás gerendái is. A tűz nagy riadalmat keltett, mert szél keletkezett, ami szétborította a padlásról feltörő szikrákat. A kár, amely biztosítás útján megtérül, eddigi megállapítás szerint, harmincezer lej. A délutáni órákban bizottság szállt ki a helyszínre, hogy a tűz keletkezésének okát megállapítsa. A bizottság tagjai: Muresan Já-

nos városi főmérnök, Mihajlovics Gyula tűzoltóparancsnok, Filip városi mérnök és Dolga Imre városi jegyző. A vizsgálat szerint a tüzet minden valószínűség szerint, a házban lakó egyik cseléd vigyázatlansága okozta, aki a lakásban összegyűlt hamut állandóan a lépcsőre öntötte. A forró hamu, amely között parázs is volt, meggyújtotta a lépcsőt és ez okozta a veszedelmes tüzet.

Pozsony megmenekült

Megindult a jég a Dunán. — Dinamittal robbantják a Duna jégét Giurgiunál.

(Arad, január 11.) Az enyhe idő tovább tart és az oivadás mind tartósabb lesz. Az eddigi jelentések szerint Aradmegyében és Aradon semmiféle árvízveszedelemről tartani nem kell. A giurgiui jelentések arról számolnak be, hogy a jég olvadása a part mentén megkezdődött. Ma egyébként megkezdtek Giurgiuban a jégtorlaszoknak dinamittal való felrobbantását.

A pozsonyi jelentések szerint itt már elmúlt a veszély. Tegnap éjszaka 12 óra tájban a lakosság csodálatos látványban gyönyörködhetett: a jég óriási recsenéssel és ropogással megrepedt és megindult a zajlás. A helyzet már csak Sigmorjánál veszedelmes, ahol hatalmas jégtorlasz van még. A szakértő körök szerint, ha a Duna zajlása két-három nappal hamarabb következik be, nagyarányú árvízkatasztrófa lett volna Pozsonynál és a Csallóközben.

U Szenzációs újdonság!
R Aradon először
A 5, 7 és 9 órakor
N világhírű izomember
I **Marccó**
A legújabb kalandja.
B Leszállított olcsó helyárak.
A Jön! Közkívánatra Jön!
N **Seik fia**
Rodolpho Valentinoval.

H I R E K.

Öngyilkosságból történt

a berlin-grunewaldi villarobbanás.

(Az Aradi Közlöny berlini tudósítójának távirata.) A berlini rendőrség erőteljes nyomozást folytat a grunewaldi villarobbanás ügyében. Az újabb részletek szerint Stammer dr. öngyilkossági szándékából követte el a robbantást. Az egészségügyi főtanácsos karácsony előestéjén családi viszályok miatt le akarta felelni az uccán lőni és újév óta nem váltott egyetlen szót sem az asszonnyal. A Jörns & Comp. vegyi gyár egyik megbízottja közvetlenül a robbanás előtt járt a villában és Stammer dr. szobájának ajtaján egy cédulát talált a következő felirattal: „Ha nem volnék itt, úgy nincs semmiféle kifutás, semmiféle számlabenyújtás, semmi.” A semmi szót Stammer háromszor is aláírta és ebből megállapítható, hogy feldúlt idegállapotban lehetett már ekkor. A Vossische Zeitung híradása szerint a Stammer-villának gyakori vendége volt Lipót osztrák főherceg is, aki jelenleg Wölfling Lipót néven Berlinben él. A lap azt is írja, hogy a villát január 15-től bérbeadták Khevenmüller grófnak, aki azonban már nem foglalhatta el új lakását.

— **Minisztertanács.** Bucurestiből jelentik: Csütörtök délután minisztertanács lesz Brătianu Vintila elnökletével. Stelian Popescu igazságügyi miniszter péntekre magához kérette a fővárosi lapok igazgatóit, az új büntetőtörvénykönyvnek a sajtóra vonatkozó dispoziciói megállapítása végett.

— **A miniszterelnök feleségének állapota.** Bucurestiből jelentik: Brătianu Vintila miniszterelnök feleségének állapota kitűnő és az operáció után semmiféle komplikáció nem fenyeget.

— **Az új követek bucsuja.** Bucurestiből jelentik: A régenstanács tegnap délután bucsukihallgatáson fogadta az újonnan kinevezett Demetriu Ghica román és Boerescu svájci követet. Délután Duca helyettes külügyminiszter jelent meg audiencián, majd ezután este az Athene Palace-ban a miniszter vacsorát adott az új követek tiszteletére.

— **A monopol új vezére.** Bucurestiből jelentik: Brătianu Vintila kormányelnök Agripa Popescu monopoligazgató helyébe az államjövődék élére legközelebb Malcoei gyufagyári igazgatót nevezi ki, aki eddig Popescu vezérigazgató helyetteseként működött a R. M. S. élén.

— **Az aradi városi tanács ügye.** Ma híradás érkezett Bucurestiből Aradra az aradi városi tanács ügyében, amely közli, hogy Marcu Onitru, a Legfelsőbb Közigazgatási Tanács tagja, aki néhány héttel ezelőtt Aradon járt és az asztaltügyvel vizsgálta felül, csak tegnap nyújtotta be jelentését, úgy, hogy az aradi városi tanács ügyében döntés legfőbb a héten várható.

— **A Rador új vezetője.** Bucurestiből jelentik: A „Rador” román távirati ügynökség élére a kormány a mai napon Eugen Titeanu ismert nevű bucuresti-i újságíróat nevezte ki. Titeanu, aki a román publicisztika kimagasló egyénisége, évekig a „Cuvantul” szerkesztője volt. Újságírói körökben remélik, hogy Titeanu ismert szak tudásával a kívánt viszonyoknak megfelelően átszervezi és új alapokra fekteti a „Rador” távirati ügynökséget.

— **Garázda aradmegyei legények.** A tornóval csendőrség ma az aradi ügyészségre kísért be Ripar Manasi és Gardal György dudi legényeket, akik tegnap a katonai szemléről — ittas állapotban — hazatérve, Torno-va községben inzultáltak az őket csendre intő községi rendőrt, akit saját fegyverével leütöttek. Hatóság elleni erőszak és súlyos testi sérülés címén indul meg ellenük az eljárás.

— **Halálbüntetés helyett hatévi súlyos börtön.** Budapestről jelentik: A legfelsőbb katonai törvényszék most tárgyalta le a nagyperkátal verekedő huszárok ügyét. Megváltoztatta az elsőfokú ítéletet és Mezei Gyula szakaszvezető halálbüntetését hatévi súlyos börtönre enyhítette. Banskí Mihály szakaszvezetőt három, Tóth Mihály huszárt két esztendői súlyos börtönre ítélték.

— **Liberális győzelem egy községi választáson.** Bucurestiből jelentik: A ramnicui-earati községi választásokat tegnap tartották meg. Győzött a liberálist párt 878 szavazattal az egyesült ellenzék 748 szavazatával szemben. Az ellenzék így a mandátumok egvőthet kapja. A választások rendben folytak le.

— **Bűnvádi feljelentés az aradi törvényszék egy volt tisztviselője ellen.** Több ízben foglalkoztunk Arpasíu lilés volt aradi törvényszéki tisztviselő viselt dolgaival. Arpasíu, akit Oradeáról helyeztek át az aradi törvényszékhez, mindössze két hónapig tartózkodott Aradon, de ez a rövid idő is elegendő volt arra, hogy az exaltált fiatalember különböző botrányokat és visszaéléseket kövessen el, aminek következtében aztán kénytelen volt állásából is távozni. Arpasíu december végén hírtelen távozott el Aradról, egy nappal előbb, mint ahogy egyik hitelező feljelentést adott be ellene sikkasztás és hitelezési csalás címén. Az ügyészség a kereskedő feljelentését nyomozás végett az aradi rendőrséghez tette át, ahonnan ma érkeztek vissza az iratok, amelyeket Arpasíu fegyelmi irataihoz csatoltak. Valószínű, hogy a nyomozás adatai alapján elrendelik a jelenleg ismeretlen helyen tartózkodó Arpasíu lilés körözését.

— **Támadás egy aradi rendőr ellen.** A Piata Catedraliei (Tököl-téren) posztoló rendőrt tegnap éjszaka furcsa meglepetés érte. Nyugodtan sétálgatott kijelölt helyén, amikor hirtelen valaki rávetette magát és meglepett embert leteperte a földre. Hosszadalmas birkózás után a rendőrnek sikerült legyőznie támadóját és összekötözve szállította a rendőrségre. Ott megállapították, hogy Dániel Antalnak hívják és foglalkozása iparos. Ma délelőtt kihallgatták a rendőr támadóját, aki azzal védekezett, hogy ittas állapotban volt. A rendőr azonban azt állítja, hogy Dániel teljesen józan volt és azt hiszi, hogy a támadás inkább bosszú műve. Dánielt a rendőrség előzetes letartóztatásba helyezte és megindította ellene az eljárást.

— **Megölték az apagyilkos apát.** Budapestről jelentik: Ma behozták a pestvidéki fogházba Skribek János isaszagi 19 éves legényt, aki egyetlen baltacsapással megölte apját, mert brutális volt anyjához. Érdekes, hogy a meggyilkolt ember ugyancsak apagyilkos volt, 19 éves korában leszúrta apját.

— **Árúllással vádolnak egy jugoszláv mérnököt.** Belgrádból jelentik: Hendel mérnököt, a kraljeváci halógvár igazgatóját, ma letartóztatták, azzal vádolva, hogy az olasz lapokban Jugoszlávia-ellenes cikkeket helyezett el és elárulta a jugoszláv flotta terveit.

— **Előadás az iparosok szabadliceumában.** Ma este tartotta Vesa Traian ipariskolai tanár az aradi Iparos-Ottthonban a szabadegyetem ötödik előadását az iparosok és a tanonciskola közti kapcsolatáról. Az előadó hangsúlyozta, hogy az iskolának csak akkor van eredménye, ha a mesterek és a tanárok között kellő kontaktus van. Egyben pedig vitára hívta föl a hallgatókat és ennek során Reinhart Gyula, Zombory Gyula, Olariu Iustin, Marita György és Moskovitz Izidor szövegeket hozták az előadáshoz. A szépségű közönség úgy az előadót, mint a hozzászólókat a legnagyobb figyelemmel hallgatta meg s feltevéseiket nagy érdeklődéssel kísérte.

— **Elfogták Resicán egy timisoarai sikkasztót.** Resicáról jelentik: A resicai rendőrség a timisoarai rendőrség körözésére tegnap letartóztatta Mohor József 26 éves galati-i tisztviselőt, aki egy bucuresti-i kereskedelmi vállalatból 250.000 lejt elcsikkasztott. Mohor József a sikkasztás elkövetése után Timisoarára szökött, ahol megismerkedett egy fiatal táncosnővel, akire sok pénzt pazarolt el. A rendőrség bizalmasan értesült a fiatalember gyanúsak látszó életmódjáról, aki azonban mindenütt azt harsogta, hogy dussgazdag bucuresti-i bankár fia. De mert a rendőrség firtatása kellemtelen volt Mohor napokkal ezelőtt eltűnt Timisoaráról. Két nappal ezelőtt aztán távirati körözés érkezett a bucuresti-i rendőrségtől, amelyben közölték, hogy Mohor ellen, aki valószínűleg Timisoarán tartózkodik, sikkasztás címén feljelentést tettek. A timisoarai rendőrség nyomban bevezette a nyomozást és megállapította, hogy a fiatal ember Resicára szökött, ahol aztán megkeresésére az ottani rendőrség letartóztatta és Timisoarára szállította át.

HOLNAP HATSUE YUASA

a Japán családany!

— **Légilírat Anglia és Amerika között.** Londonból jelentik: Ez év nyarán megalakul magántársaságként az Atlantic Air Co., amely léghajójáratot rendez be Anglia és Amerika között. Már nyárra 100 gép készül el. Az út Londontól Amerikáig 58 órát fog tartani, visszafelé 38-at.

— **Hegedüs Ferenc visszatér Timisoarára.** Annak idején nagy feltűnést keltett az a híradás, hogy az Aradon is jólismert Hegedüs Ferenc végleg távozik Timisoaráról. E hírre az elhatározáshoz sokan különböző kommentárokat fűztek, mire most Hegedüs az alábbi nyilatkozattal válaszol: „Aulirott ezennel kijelentem, hogy a sajtó egy részében személyemet illetően a Szerb Takarékpénztár r.-t. vezetősege ellen folyamatban lévő bűnvádi eljárással kapcsolatban megjelent közlemények a való tényállás nemismerésén alapszanak, sőt mi több, teljesen légből kapottak. Kijelentem, hogy soha a Szerb Takarékpénztárnak sem igazgatósági tagja, sem alkalmazottja nem voltam és hogy soha sem milliókat, sem egyéb összegeket nevezett pénzügyeztetől nem kaptam illegális uton, hanem igenis egy legális devizaügyletből kifolyólag a Szerb Takarékpénztár kifizette nekem a javamra árkülönbözetként mutatkozott kb. 400.000 lejt. Kijelentem végül, hogy semmi okom sincs Temesvártól távolmaradnom és hogy 2—3 héten belül, mielőtt külföldi ügyeimet elintézném, Temesvárra visszatérek és azon újságokat, melyek személyemre vonatkozó hamis és rágalmazó közleményeket hoztak, bíróság előtt felelősségre fogom vonni. Hegedüs Ferenc.”

— **Tudományos előadások az aradi Munkás Ottthonban.** Az aradi Munkás Ottthon kulturbizottsága az elmúlt évben jelentős kulturális programot dolgozott ki, amelyet tudományos, irodalmi és művészeti előadások keretében kívánt megvalósítani. A közbejött akadályok miatt az elmúlt évben a programnak csak az első része juthatott lebonyolításra, míg második részre a folyó évben kerülhet a sor. Az első előadások a kozmoszról és az embernek a kozmoszhoz való viszonyával foglalkoztak, míg a jelenlegi előadások egy orvostudományi sorozaton keresztül az ember testének és a társadalmi higiéniajának ismertetését ölelik fel, amiközben sor kerül néhány irodalmi, társadalomtudományi és művészeti előadásra is. Az első előadást január 19-én, csütörtökön este nyolc órakor dr. Kupier Miksa fogja a Munkás Ottthonban megtartani „Az ember teste és ennek működése” címmel. Az előadás-sorozatot folyamán dr. Roth Marcell, dr. Kabdebó György, dr. Oherman Dante, Balla Böske, Szánthó György, dr. Goldschmidt Lipót, Éghy Ghyssa, Cotrus Áron, Fáskesti Tibor stb. előadásaira kerül a sor. Az előadások ingyenesek és mindenkit szívesen lát a kulturbizottság.

— **Cigány-lista a lengyel választáson.** Varsóból jelentik: A lengyel választásokra a lengyelországi cigányok külön listát állítottak. Ez lenne az első eset, hogy cigánypárti politikusok lennének egy európai állam parlamentjében.

— **Leprajárvány Oroszországban.** Kónoból jelentik: Hírek szerint Moszkvában az elmúlt napokban a leprajárvány ütötte fel a fejét. Eddig hat személy betegedett meg. A lakosságot izolálták és minden óvintézkedést megtettek.

— **Halálraítélt gyilkosok.** Budapestről jelentik: A Kuria ma tárgyalta Papp Flórián ügyét, aki anyja felbujtására Visegrádon meggyilkolta atyját. A Kuria helybenhagyta a fős halálos ítéletét, az anyja életfogytiglani fegyházról szóló büntetését szintén halálbüntetésre változtatta át.

— **Véres szerelmi dráma az oltár előtt.** Varsóból jelentik: Kutno városkában az oltár előtt össze akarták adni Lipovitz Paula úri leányt Kromann Jenő hivatalnokkal, amikor autó robogott elő, egy frakkos-cilinderes férfi berohant a templomba, négy revolverlövessel megölte a menyasszonyt, vőlegényt, majd saját magát. A tömeggyilkost Floryek Istvánnak hívták, kutnoi gyáros, a vőlegény üzlettársa, akinek titkos szerelme volt a menyasszony. Zsébében táviratot találtak, amelyben a menyasszony sürgősen hívja magához, mert őt erőszakkal férjhez akarják adni.

HOLNAP HATSUE YUASA a japán csalogány!

= Fényárfolyamok a berlini tőzsdén. Berlinből jelentik: A tőzsde termelében az árfolyamok az árfolyamokat ezentúl nem krétával írják fel, hanem villamos jelzőkészülékkel vetítik. A tőzsde készülékek után a bankokkal és cégekkel összkötetésben lesz, úgy, hogy egyidejűleg az egész városban is megkapják az érdekeltek a fényárfolyamot.

= Nehézségek az erdélyi fatermelők és a CFR közötti tárgyalások körül. Jelentette már az Aradi Közlöny, hogy az Ugir magáévá tette az erdélyi fatermelők jogos és méltánylandó panaszait és akciót kezdett a február 1-ére tervbevetett tarifaemelés megakadályozására. Néhány nap óta az erdélyi favállalatok kiküldöttjei Bucarestben tartózkodnak és permanens tanácskozások során összeállították azt a memorandumot, mely pontosan felsorolja az erdélyi faipar sérelmeit és tiszta képet nyújt a helyzetről. A memorandum birtokában az Ugir megkezdte tárgyalásait a kormánnyal és a CFR illetékes tényezőivel. A tegnapi és ma folyó tárgyalások még nem fejeződtek ugyan be, de a kiszivárgott hírek szerint a felek meg egyezése elé súlyos akadályok gördültek. A jelek után ítélve, nem igen valószínű, hogy az Ugir akciójának jelentős sikere lehetne.

= Nincs kegyelem a férjgyilkos asszonynak. Newyorkból jelentik: Newyork állam kormányzója nem kegyelmezett meg a férjgyilkos Ruth Snyder asszonynak, akit szeretőjével együtt a napokban villamosszéken végeznek ki.

= Öngyilkosság egy budapesti klinikán. Budapestről jelentik: Ma szublimált öngyilkos lett a Korányi-klinikán Székely Jenőné, aki tettét gyógyíthatatlan betegsége miatt követte el.

= A nagy per, amely három éve folyik. Berlinből jelentik: A moabiti büntetőbíróóság holnap tartja meg újból a főtárgyalást a Barmat-fivérek elleni ismeretes pörben, amely példa nélkül áll a német igazságszolgáltatás történetében. A hatalmas pör 3 éve folyik és eddig 157 tárgyalást tartottak abban, ami 785 óra hosszat tartott. A bíróság elé 400 tanu és 50 szakértő vonult fel eddig és az esküdtek annyira igénybe voltak véve, hogy több lemondott tisztségéről, mivel nem tudta folytatni polgári foglalkozását. 17 védőügyvéd vesz részt a tárgyalásokon és a bűnügy aktái 1070 kötetet tesznek ki. A per költségei eddig negyedmilió márkára rúgnak és minden nap ezrekbe kerül. Mindazonáltal valószínű, hogy a főtárgyalás, amely holnap kezdődik meg, heteket, sőt hónapokat vesz majd igénybe.

= Szabadlára helyezték a bucuresti-i vérbosszu hősnőjét. Bucurestiből jelentik: A bucuresti-i törvényszék vádtaácsa szabadlára helyezte az Episcipei-uccai szerelmi dráma hősnőjét, Mociu mérnököt, aki tudvalevőleg féltékenységi rohamában egy törrel leszúrta Stoianescu kisasszonyt. A vádlott bizonyítékokat mutatott fel, hogy férje és a bizonyított leány között szerelmi viszony állott fenn.

= Leleplezett alvó fakir. Boroszlóból jelentik: Toka fakir több németországi városban elásatta magát és 120 órán keresztül mozdulatlanul feküdt koporsójában. Mutatványát Boroszlóban is megismételte, itt azonban váratlanul leleplezték. Egy bizottság megállapította ugyanis, hogy az üvegkoporsó alsó részén gézzel befödött nyílás van, amelyen keresztül a fakir lélekzetet vehet. A fakir impresszáriójával együtt sürgősen elutazott a leleplezés után a városból.

Idegesség, fokozott ingerlékenység ideges kimerültségnek a következménye. A reggeli és uzsonna tehez két kanálnyi Ovomaltine helyreállítja az egyensúlyt.

= Élénk érdeklődés előzi meg az ATE evezősök január 14.-i teastélyét. A Zima Tiborné és dr. Robu Jánosné védnöksége alatt álló teast rendezése minden lehető elkövet az est sikere érdekében. Nívós műsor, szépségverseny, hideg buffet, Almay Laci muzsikája és az evezősök közismert jó kedélye garancia, hogy mindenki egy kellemes estét fog a Fehér Keresztben eltölteni.

= Torokgyulladásról, nátháról, influenzáról mentesül, ha rendszeresen szopogat ANACOT pastillát.

= Thèmes nagy álarcos-bálja január 14-én a városligeti nagyteremben.

Nagyarányu család a német jóvátétel körül.

Francia és német nagyiparosok leplezett bírszövetkezete.

(Az Aradi Közlöny párisi tudósítójának távirata.) A francia pénzügyminiszterium nagyarányu csalást fedezett fel, amelyet a német és francia nagyiparosok követtek el közösen Németország jóvátételi szállításaival kapcsolatban. A jóvátételi bizottság ugyanis előírja a jóvátétel számlájára szállítandó áruk minőségét és mennyiségét és a nagyiparosok olyan megállapodást kötöttek, amely szerint jóval kevesebbet és rosszabb minőségű árut szállítottak a németek. A hivatalos szállítási lajstromban viszont az előírt

minőséget és mennyiséget jegyezték be és a jelentékeny különbözeten megosztották. Az Echo de Paris véleménye szerint a család többször tíz milliót összeget tesz ki. A kormány eltökélte szándéka, hogy teljes világosságot derít az ügyre. A rendőrség Párisban, Schlottstadban, Besanconban folytat nyomozást. Körülbelül 12-en vannak az ügybe belekeverve. A család levege az volt, hogy más áruk szállítására is biztosítottak vámentességet, amelyet csak a jóvátételi áru szállítására engedélyeztek.

Legközelebb „ASSZONY és ÖRDÖG” az Erzsébet moziban!

Sudermann világírú szerelmi drámája filmen. 24. Erdélyben premier!

— Mi az oka az idegi fagyhullámoknak? Budapestről jelentik: Szolnoki Imre, a Magyar Meteorológiai Társaságban a hosszú érvényű időprognózis uttoróiról tartott ma előadást, amelyben rámutatott arra, hogy az Easton-féle 89 éves periódussal van jelenleg dolgunk. Ennek a periódusnak legutolsó előfordulása 1838-ban volt, amikor ugyancsak a jégtorlasz is megjelent, csak hogy akkor Budapesten történt ez. Meg kell azonban jegyezni, hogy az idegi előfordulás csak egy csökevényes dolog, mert a negatív hullámzás idén sokkal kisebb volt, mint 1838-ban. Ez összefügg azzal, hogy a kemény tél az utóbbi időben folyton ritkul és most már egyszerűen kivételes jelenség. A fizikai magyarázata ennek az idegi előfordulásnak a következő: Idén egy úgynevezett naphold maximumban vagyunk. Ilyenkor a napsugárzás magasabb hőmérsékletű s ennek következtében az aequátorokról meginduló légáramlás a sarkok felé sokkal erőteljesebb, mint máskor, ami azzal magyarázható, hogy több jég olvadt meg az idén a sarkon. Ezt bizonyítja, hogy a nagy fagyhullámok idején a sarkkörön belül null fok volt a hőmérséklet. A második következmény az volt, hogy a poláris front Island magasságából lehúzódtott egész Olaszországig. Ez a lehúzás addig tartott, amíg a sarkon a felmelegedések bizonyos mértékét el nem érték. Ez következett be most a héten és most újból megindult az enyhe teleket jellemző depresszióknak vándorlása Island felől.

— Hellas S. C. hangversenydelutánja január 22-én a Minorita Kulturházban. Jegyek ifj. Klein Móránál kaphatók.

— Az aradi Meteor kerékpár-klub elnöksége e hó 14-én, szombaton este 9 órakor a Vadászklub helyiségében választmányi ülést tart, melyre a t. választmányi tagokat ezennel meghívja.

— RÁDIO-MŰSOR. Csütörtök, január 12. Wla-Grác. 19.30. Opera előadás. — Berlin. 20. Filharmonikus hangverseny. — Boroszló. 22.30. Tánctzene. — Frankfurt a. M. 20. Orosz zenekari hangverseny. — Leipzig. 20.15. Népszere zenekari hangverseny. — Milano. 21. Operaelőadás. — München. 21.15. Puccini hangversenyt. — Nápoly. 21. Beethoven V. szimfóniája. — Pozsony. 19.10. Gramofonzene. — Prága. 19.30. Orosz zeneszerzők. — Róma. 20.40. Operaelőadás. — Stuttgart. 21.30. Irene Eden énekhangversenye. — Zágráb. 17. Hangverseny. — Budapest. 9.30. 12. és 15. Hírek, közgazdaság. 20.15. Hangverseny. 22.15. Jazz-band.

SPORT

O Magyar uszóbajnok jutalma. Ezerből jelentik: A hevesmegyei közigazgatási bizottság ezidén Bárány István ismert magyar uszónak adományozta a 2400 pengős tanulmányi díjat és egy évre kiküldte a neves uszót a párisi egyetemre.

O Magyar birkózók olimpiai tréningje. Budapestről jelentik: A birkózószövetség amsterdami kiküldöttjeinek gyakorlatozására Párisban március végén magyar-francia birkózóversenyt rendeznek. A magyar birkózók ezenkívül a csehekkel, belgákkal és svédekkel is összemérik erejüket.

O Német uszógyőzelem. Berlinből jelentik: A charlottenburgi uszóversenyen Heinrich 400 méteren 5 perc 0.02 másodperc alatt szenzációs időben verte Heitzelt.

Megszűnt

a vasuti igazgatóságok rendszere.

Az öt kerületi igazgatóság helyébe nyolcvan forgalmi felügyelőséget állítottak fel. — Ezentúl még a legkisebb ügyekben is a bucuresti-i vezérigazgatóság intézkedik.

(Az Aradi Közlöny tudósítójától.) A CFR timisoarai kerületi igazgatóságához tegnap megjelentésszerűen megérkezett a bucuresti-i vezérigazgatóság intézkedése, hogy a CFR. átszervezése mégis megtörténik és január 10.-i hatállyal az egész ország területén életbe lép. Mától kezdve tehát megszűntek a kerületi igazgatóságok és helyükbe inspekciónak (felügyelőségek) léptek, ami annyit jelent, hogy a CFR. bucuresti-i igazgatóságának, amely eddig csak öt kerületi igazgatósággal állott közvetlen levelezésben, most nyolcvan inspekcia minden apró felterjesztésre kell válasszalnia és minden csekély ügyben Bucurestiben kell intézkednie. Érdeklődtünk a timisoarai vasuti igazgatóságnál, ahova január 5.-i keltezzel érkezett meg Bucurestiből az átszervezésről szóló részleges rendelet. Eszerint a CFR. bucuresti-i igazgatósága hivatalosan értesíti a vasuti tisztviselőt és alkalmazottait, hogy az öt kerületi igazgatóságot feloszlatják és helyükbe tízennégy inspekcia-csoport lép. A tízennégy csoportból öt csoportnak hét alcsoportja, kilenc csoportnak pedig öt alcsoportja lesz, összesen tehát nyolcvan inspekcia lép a kerületi igazgatóságok helyébe. Az alcsoportok a következők: Forgalmi felügyelőség, pályafenntartási felügyelőség, vontatási felügyelőség, számosztály, gördülő-anvagok inspekcója, jogügyi osztály és orvosi osztály.

A rendelettel egyidejűleg az egyes ügyosztályok értesítést kaptak, hogy a jövőben levelezésüket közvetlenül Bucurestival folytatassák le, vagyis máától kezdve Románia területén megszűnt az átvezetelőségek rendszere, amely pedig Nyugat-Európa legtöbb államában érvényben van. A kerületi igazgatóság ügyeit most likvidálják és ezután fog megtörténni a tisztviselők átcsoportosítása.

Mozi.

xx Megalakult az erdélyrészi mozisok egyesülete Aradon. Ma délelőtt az aradi iparkamara nagytermében huszonnégy erdélyi város filmszínházának tulajdonosa gyűlést tartott, hogy az Erdélyrészi Mozitulajdonosok Egyesületét megalakítsák. A gyűlésen Kalmár József (Arad) elnökelt, aki tartalmas megnyitó beszédében kifejtette az egyesület megalakulásának szükségességét. A megnyitó után felolvasták az alapszabályokat, majd áttértek a vezetőség megválasztására. A vezetőség a következőképpen alakult: elnök: Kalmár József (Arad), alelnökök: Gh. Biraescu (Timisoara), Adorján Péter (Oradea), pénztáros: Schwartz Adolf (Arad), ellenőrök: N. Eschenasy (Cluj), D. Cenedean (Rovine) és Kornis Ernő (Arad). Ezenkívül 15 tagu választmányt választottak. A választás megejtése után Kalmár József elnök megköszönte a tisztikar nevében a bizalmat és indítványára a közgyűlés elhatározta, hogy Lapeda tu kultuszminiszternek üdvözlő táviratot küldenek. Ezzel a közgyűlés véget is ért.

LEGUJAB B.

A belgrádi Telegraphen-Union rádió-tudósítása az Aradi Közlöny számára.

A francia szenátus bucsuülése.

Párisból jelentik: A francia parlament és szenátus ma tartotta utolsó ülését a választások előtt. A legöregebb szenátor gratulált a kormánynak a pénzügyi felépülés megteremtése körül szerzett érdemeiért és azért, hogy a békét minden eszközzel megvédte. Ez-

után megejtették a választásokat. A szenátus elnöke 340 szavazattal 69 ellenében Bouisont választották, míg az alelnökök a régiéknak maradtak. A szenátus ülésezését csütörtöki elhalasztotta.

Alkotmányrevízió népszavazással Lettországon.

Berlinből jelentik: Kovnói jelentések szerint a litván kormány az alkotmány kérdését legközelebb népszavazás útján rendezi. A népszavazás után az alkotmányrevíziót ukáz útján rendelik el, amint hogy ugyancsak ukáz alapján alkotják meg a választási törvényt is.

Nagyarányu fegyvercsempészség Kína számára.

Berlinből jelentik: Kieji jelentések szerint az ottani vámközegek egy norvég hajón nagymennyiségű fegyvert és muníciót fedeztek fel. Azt hiszik, hogy a fegyver- és lőszer-szállítmányt Kínába akarták eljuttatni. A vizsgálat megindult.

Nyugat-Flandria viz alatt.

Párisból jelentik: Brüsszeli jelentés szerint a nagy áradások következtében Nyugat-Flandria viz alá került. A belga kormány megtette a szükséges intézkedéseket és a mentési munkálatokat nagy apparátussal kezdték meg.

Elítélték az olaszországi antifascistákat.

Rómából jelentik: A fasiszta-ellenes "Maffia-társaság" tagjainak bűnperében a római fasiszta törvényszék ma befejezte a tárgyalásokat. 154 vádlott közül 147-et több évig terjedő fogság, illetve fegyházbüntetésre ítélték, hetet felmentettek.

Meghalt a perzsa trónörökös.

Párisból jelentik: Tunisi távirat szerint Ismaíl herceg, a perzsa trónörökös meghalt. A herceget a trónöröklésben öccse követi.

KÖZGAZDASÁG.

Tizenhárom milliárd lejes a francia kölcsön.

Monet, a Banque de France megbízottja Bucurestiben. Chiriacescu londoni kölcsöntárgyalásai.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) Monet, a Banque de France megbízottja — mint ma már jeleztük is — tegnap a Simplonnal Bucurestibe érkezett. Monet azonnal Bratiannu Vintila miniszterelnökhöz sietett, majd Burijeannut, a Banca Nationala kormányzóját kereste fel. Monetnek csak az a megbízatása, hogy felvilágosításokat kérjen a lejtstabilizáció lehetőségeiről és annak mechanizmusáról és pontos adatokat kérjen a Banque de France számára a Banca Nationala arany- és pénzkészletéről, hogy a francia pénzügyi megfélelő tájékozódást nyerjen. Monet mindössze néhány napig marad Bucurestiben.

Monettel egyidőben Chiriacescu, a Banca Nationala igazgatója is Bucurestibe érkezett. Chiriacescu, mint ismeretes, Londonban és Párisban járt a külföldi kölcsön ügyében. Bratiannu Vintila miniszterelnöknek tartott beszámolójában kijelentette, hogy a londoni City hajlandó résztvenni a lej stabilizációjában abban az esetben, ha az angol jegybank egyik megbízottja helyet kap a Banca Nationalában. A kölcsönkérdéssel szoros összefüggésként Raducanu képviselőnek, a román nemzeti-parasztpárt pénzügyi szakértőjének berlini útja. Raducanu látogatást tett Schacht dr.-nál, a német jegybank elnöke igazgatójánál, akivel másfél óra hosszat tárgyalt. Schacht dezsónét adott Raducanu tiszteletére, amely után újabb eszmecsere indult meg. Raducanu Schachtot kívül még a Handelsquelle vezérigazgatójával, valamint a Deutsche Volkswirtschaft igazgatóival is tárgyalt. A Viitorul különben mai számában Raducanu berlini látogatásáról írva, azt állítja, hogy az ismert nevű közgazdász a nemzeti-parasztpárt megbízásából utazott külföldre, hogy más kiküldöttekkel együtt megkísérelje a kölcsön megkísérelését. A Viitorul megjegyzi, hogy Schacht szép fogadtatásban részesítette ugyan Raducanút, de ez a vendéglátás nem a politikusként, hanem a

Marmaroschi bank igazgatójának szólt. A lap kérdezi, vajon a bank fedezi-e nevével Raducanu hazaellenes akcióját.

Kormány- és pénzügyi körökben már úgy beszélnek a francia kölcsönről, mint befejezett dologról. A kölcsön tizenhárommilliárd lejre szól és első részleteit állítólag már e hónap folyamán megkapja a Banca Nationala. Antonescu Victor a miniszterelnökkel együtt megállapította, hogy a kölcsönt a belső adósságok törlesztésére, illetve a lej stabilizálására fordítják. A tranzakciót a Banque de France külföldi devizaosztálya végzi, amelynek trezorjaiban őrzik mindazokat az értékpapirokat, amelyek a francia tőkések birtokát képezik és a romániai adósságokra vonatkoznak. A francia tőkecsoportnak, amely a kölcsönt szolgáltatja, az volt az első feltétele, hogy a román állam elsősorban azokat az adósságokat törlessze, amelyek bel- és külföldi cégekkel szemben a belső államanak fenn. Ezt a feltételt a kormány el is fogadta a Banca Nationala — mielőtt a kölcsönt folyósítják — nyomban megkezdte a belső adósságok törlesztését. A francia kölcsönnel akarja a kormány a lej stabilizációját elérni. Eddigi tervek szerint a lej három és fél svájci szantim értékben fogják stabilizálni. A magunk részéről nem tartjuk ugyan egészen valószínűnek, hogy három és feles kurzuson stabilizálnák a lejt, ha azonban mégis így volna, akkor annak csak az lehet az indítóoka, hogy a pénzügyi kormányzat, amikor kölcsönt vesz fel, jóelőre gondol arra, hogy ezt a kölcsönt vissza is kell fizetni. A magasabb kurzuson stabilizált lejjel pedig a kölcsönt majdan kétségtelenül könnyebben lehet kifizetni. Illetékes helyen az angol kölcsön dolgát is többé-kevésbé bizonyossá veszik. Az angol kölcsönt, amelynek háttérében a németek állanak, a francia kölcsönnel ellentétben, a külföldi államadósságok törlesztésére fordítják. Érdekes, hogy a komoly kölcsöntárgyalások megindulásával egyszerre több külföldi pénzcsoport kapott kedvet ahhoz, hogy ajánlatot tegyen Romániának. A napokban Bucurestibe érkezett egy amerikai bankár, aki beruházásokra harmincmilliárd lej kölcsönt ajánlott fel.

ERZSEBET MUZSU.
Ma d. u. 5. 7 és este 9 órakor
a legesélyesebb filmremekmű
Mr. Wu (A Mandarin)
Lon Chaney-vel a főszerepben.
Kibővített zenekar. — D. u. 5 és 7 órakor rendezés, este 9 órakor 5 lejjel emelt helyárak.
Pénztárynyitás d. u. 3 órakor.
Jön! ASSZONY és ÖRDÖG Jön!
Sudermann regénye tümen.

Az Adeverul szerint a külföldi pénzügyi konzorcium delegátusainak Romániába érkezése és Chiriacescu hazajövele növelik a külföldi kölcsön kilátásait. Beavatott körök már egészen biztosra mondják a kölcsön megkötését és konstatálják, hogy a kedvező kilátások már megfelelőleg beolvásolták a tőzsdét. A tárgyalások kedvező mederben folynak és a miniszterelnök hajlandó koncessziókat is tenni a kölcsön siettetése végett, mert minden huzavonát veszélyesnek tart.

Zürichben 3.21, Párisban 15.70 a lej.

Helyi valutaárak. (Január hó 11.)
Kifizetések: Berlin 38.82, Newyork 162.50, London 793, Páris 6.41, Milánó 8.59, Prága 4.82, Budapest 28.45, Zágráb 2.86.50. Bécs 23, Zürich 31.35. — Árú: Márka 38.50, dollár 161.50, angol font 790, francia frank 6.50, olasz lira 8.60, cseh korona 4.80, pengő 28.50, dinár 2.82, osztrák schilling 23.20, svájci frank 31.35. — Pénz: Márka 38, dollár 160.50, angol font 775, francia frank 6.30, olasz lira 8.35, cseh korona 4.75, pengő 28.30, dinár 2.75, osztrák schilling 22.90, svájci frank 31.15. — Irányzat: Szilárd.

Zürichi tőzsdenyitás. (Január hó 11.)
Berlin 123.56, Amsterdam 209.12, Newyork 519, London 2529.87, Páris 20.39.50, Milánó 27.45, Prága 15.38, Budapest 90.72.50, Belgrád 9.14, Bucuresti 3.21.50, Varsó 58.20, Bécs 73.22.50.

Zürichi tőzsdézárás. (Január hó 11.)
Berlin 123.58, Amsterdam 209.15, Newyork 519, London 2529.75, Páris 20.39.50, Milánó 27.42.50, Prága 15.38, Budapest 90.72.50, Belgrád 9.14, Bucuresti 3.21, Varsó 58.20, Bécs 73.20.

Bucuresti-i tőzsdézárás. (Január hó 11.)
Devizák: Páris 6.34, Berlin 38.54, London 789.75, Newyork 161.15, Milánó 8.59, Zürich 31.20, Bécs 22.82, Prága 4.80, Budapest 28.25. — Valuták: Napoleon 649, márka 38.40, leva 1.18, török lira 0.84, angol font 785, francia frank 6.50, svájci frank 31, olasz lira 8.60, drachma 2.10, dinár 2.85, dollár 151, lengyel zloty 18.25, osztrák schilling 23, pengő 28.50, cseh korona 4.75.

= Valorizáció Magyarországon. Budapestről jelentik: A magyar képviselőház mai ülésén a valorizációs javaslatot vették tárgyalás alá. Kray István kormánypárti képviselő beszédében erősen sürgette a hadikölcsön valorizációját és kijelentette, hogy túrhetetlen, hogy a hadikölcsönt jegyzők most az uccasarkon kolduljanak. A karitatív valorizációt nem tekinti végleges megoldásnak. További beszédében leszögezte, hogy a terheket annak az osztálynak kell viselnie, amely nem jegyzett hadikölcsönt. Egyes társadalmi osztályok egyenesen erkölcsstelen fényűzést fejtenek ki. Kijelenti, hogy 1500 millió aranykorona kell az összes jegyzők kártalanítására. Wolff Károly azután felolvasta Tisza István gróf akkori nyilatkozatát, amelyben megígéri, hogy nem akad kormány, amely megtagadja a hazafiak filléreinek visszafizetését. Ezután megszokott a vita és Walkó külügyminiszter válaszolt Hegymegi Kiss Pálnak, az elcsatolt területeken maradt és gondozásra szoruló gyermekek hazahozatalának kérdésében elmondott interpellációjában. Leszögezte, hogy minden esetben, amikor konkrét kérelmet terjesztenek elő ebben a kérdésben, a kormány foglalkozik az ügygel és megteszi intézkedéseit. A hazahozatalról csak akkor lehet szó, ha a gyermeket a szülő, vagy gyám a menházban helyezte el, ellenkező esetben az illető állam rendelkezik a gyermekkel. Hegymegi Kiss Pál nem fogadja el a választ, a képviselőház azonban elfogadja.

URANIA
Rabszolga királynő
Korda Máriával legközelebbi
Matiné műsora.
5, 10 lejes helyárakkal.
URANIA

Handwritten calculations and notes at the bottom of the page, including numbers like 1400, 1700, 2200, 920, 690, 30, 28, 1760, and various multiplication and addition signs.

LEGUJABB.

A belgrádi Telegraphen-Union rádió-tudósítása az Aradi Közlöny számára.

Uj Messiás tünt fel Jeruzsálemben.

Forrongás a jeruzsálemi zsidó lakosság között.

Londonból jelentik: Jeruzsálemi jelentések szerint az ottani zsidó negyedben már napok óta nagy izgalom észlelhető. Egy magát Uj Messiásnak nevező jámbor zsidó fiatalember tünt fel, aki egy viskóban lakik s különösen a szegényebb zsidók között új tanokat hirdet. Egész napon át maga köré gyűjti a külvárosi nép ezreit, akiknek lángoló szónoklatokat tart az új élet eljövételéről. Az új hit apostolának egész Egyiptomban híre ment és a sivatagból is ezren és ezren zárandokolnak hozzá. A rendőrség eleinte nem foglalkozott komolyan a jelenséggel, mivel azonban Jeruzsálemben az utóbbi napok óta mind nagyobb izgalom uralkodik, tegnap egy nagyobb rendőrszereget küldtek a csoportosulás megállítására. Az új apostol hívei azonban nem engedelmessé váltak a felszólításnak, mire a rendőrök meg akarták ostromolni a zsidónegyedet. Heves összecsapás volt a rendőrség és az új vallás fanatikusai között, akik elszántan védelmezték az Uj Messiást, aki azonban az éjszaka folyamán elmenekült. Az angol rendőrség a legnagyobb apparátussal vezeti a vizsgálatot.

Bíróság előtt az odesszai olasz alkonzul gyilkosa.

Kovnából jelentik: A szovjetkormány elrendelte az Odesszában rablómerénylet áldozatul esett olasz vicekonzul gyilkosai ügyének lefolytatását. A főtárgyalást, mely felettte izgalmasnak és érdekesnek ígérkezik, február 2-ára tűzték ki.

Kiutasították Törökországból az orosz fehérgárdistákat.

Londonból táviratozzák: A török kormány parancsot adott ki a török köztársaság területén tartózkodó mintegy 1500 főnyi menekült orosz fehérgárdista kiutasítására, akiknek legkésőbb február 6-ikáig el kell hagyniuk Törökországot. Az orosz szovjet agyans nagy nyomást gyakorolt Angorára, hogy ezáltal feltétlenül hajtsa végre a kiutasításokat, mintán azt eddig több ízben még az utolsó pillanatokban visszavonták.

Lemond a magyar pénzügyminiszter.

Budapestről jelentik: Az Újság értesülése szerint Bud János dr. pénzügyminiszter lemondása küszöbön áll.

Magyarország nemzetközi akciót sürget a bolsevizmus ellen.

Budapestről jelentik: A magyar felsőház mai ülésén az új büntetőtörvénykönyvre vonatkozó törvényjavaslatot tárgyalták. Vargha előadó beszédében hangsúlyozta, hogy nemzetközi közös büntetőnovella után kell küzdeni a bolsevizmus veszedelmes terjeszkedése ellen. Huszár Aladár kijelenti, hiba volna a bolsevista agitációkat politikai bűncselekményeknek minősíteni. Pesthy Pál igazságügyminiszter válaszában kijelenti, hogy a magyar kormány messze van attól a gondolattól, hogy a kommunizmust politikai vétségnek klasszifikálja.

EGYETEK KALLA BÜCKLINGET!

KESZTNER hamburgi tanár megállapítása szerint a füstölt halszálkák nagy a vitamintartalma, és tápértéke gyermekeknek és felnőtteknek egyaránt utólrérhetetlen. Adjatok tehát gyermekeiteknek naponta egy füstölt heringet!

Hogy ezen cikket a közönség minden rétegénél bevezethessük, elhatároztuk, hogy

frissenfüstölt aranyárga angol KALLA bücklinget

az itteni kereskedők útján 316

10.— lejes reklámáron hozunk forgalomba!

Egyetek KALLA bücklinget!

Minden fűszer és csemegeüzletben kapható

Legszebben Buttinger Teréz gőzmosódája Arad, Str. Consistoriului (Batthyány-utca) 7.

HUNGARIA

Nagyszálloda

BUDAPEST.

a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak! Táviratcím: „HUNGARIOTEL”.

Tisztességes leány felvétetik

szobaleánynak egyedül álló nőhez. Str. Consistoriului 2. l. em. 4. 321

Str. Stroescu (v. Teleky-utca) 292

két lakásos ház elfoglalható 8 szobás lakással, 400,000 lejtért eladó. Megbízott: Györffy „Művés” Irodája Arad, Str. Unkri No. 13. 15368

Vérszegények, sápadtak, legyöngyültek és étvágytalanok legjobb erősítő és hizláló szere a

Ferrol Vastáplikör.

Egy üveg ára 95.— lej. Készít: 298 dr. Földes gyógyszerész Arad

Mindenkinek ajánlatos!!

a szlovákiai állami osztálysorsjátékban résztvenni.

57 millió össznyeremények, 2 millió főnyeremény.

Rendelések a világhírű főelárusító cégnél:

WALD BANKHÁZ, KOŠICE.

1/2 cK. 20.—, 1/2 cK. 40.—, 1/2 cK. 80.—.

Dupla sorsjegy (2 egész sorsjegy egyenlő számu) cK. 160.—,

diskrét szétküldés, felirat nélküli zárt borítékban,

Befizetés a sorsjegy és a hivatalos játéktörvény vétele után. 232

Külföldi (nemzetközi) postautalványon vagy ajánlott levélben.

I. oszt. huzása 1928. január hó 18.

Az összes raktáron levő teli női és leányka felöltők minden elfogadható árban el lesznek adva addig, amíg a készlet tart.

Iuliu PLESZ Gyula cégnél ARAD
 « Strada Colonel Pirlei (Vörösmarty-uca), a színház hátsó bejáratával szemben. »
A MITIE rendszer. Mélyen leszállított árak

APRO HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lej, vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel ki-
 vánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Hirdetéseket délután 5 óráig vesszünk fel. Csak válaszbélyeggel ellátott kérdésközlésre válaszolunk. Ajánlatok, feligés levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

LEVELEZÉS.

DOMBORNOMÁSU névlegvek és le-
 velpapírok minden papírkereskedésben
 megrendelhetők. 15301

URIEMBER tartós barátságát keresi in-
 telligens német urileány. Választ „Uri-
 leány” jelígre az Aradi Közlöny kiadó-
 jába kér. 324

ALKALMAZÁS.

MINDENES szobaleány, rendszeres,
 15-ére felvétetik. Cim Str. V. Babes 5.
 (Kiss Ernő-ucca.) 267

ROMÁN-MAGYAR gépirónót gyorsírás
 tudással azonnalra alkalmazok. Irásheli
 ajánlatok Schillinger, Andor műszaki
 nagykereskedő nyújtandók be. 317

BABÁK készítéséhez tanulólányok felvé-
 tetnek Str. Doamna Balasa 180. sz. 318

HAZMESTER, portás vagy bankszolgai
 alkalmazást keresek. Cimeket az Aradi
 Közlöny kiadójába kérek. 325

TISZTESSÉGES belső főző azonnal-
 ra felvétetik. Cim Rudoli Mosse hirdető-
 ben. 10500

ÜGYES, megbízható utazó, a gyarmat-
 áru szakmából felvétetik. Cim az Aradi
 Közlöny kiadójában. 326

LAKÁS.

BUTOROZOTT szoba konyahasználat-
 tal azonnal kiadó házaspárnak, esetleg
 két urnak Str. Gheorghe Popa (Ferdi-
 nand) 8. ajtó 5. 327

KERESEK időközi használatra csinosan
 butorozott, teljesen különbejáratu szobát.
 Ajánlatokat „Állandó” jelígre az Aradi
 Közlöny kiadójába. 323

BUTOROZOTT szoba kiadó a központ-
 ban. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 320

KERESEK nagyobb egyszoba, konyhas
 esetleg kétszobás lakást április 1-ny
 május elsejére. Ajánlatokat Virág-u. 61.
 szám kérek. 500

I. emeleti helyiség,
 mely all két nagy uccai
 és egy udvari szobából

irodának, szalonnak, orvosi
 rendelőnek, üzletnek, mű-
 helynek rendkívül alkalmas,

kiadó.

Cim az „Aradi Közlöny” kiadójában.

Lakások

azonnalra és májusra a vá-
 ros bármely részén kap-
 hatók

„Uranul” irodában, volt Józsefőherceg-
 ut 1. szám. Városházával szemben.

OKTATÁS.

FRANCIÁT és németet nagyon olcsón
 tanítok. Cim az Aradi Közlöny kiadó-
 hivatalában. 235

VÉTEL ÉS ELADÁS.

EGY alig használt, kitűnő karban levő
 „International” három ekés motor-
 eladó. Borod Teodor, Olari No. 19. 319

ANTIK és modern ebédlők, háló, uri-
 szoba, szalon berendezések, antik buto-
 rok, Ehrbar, Bösendorfer, Petroff stb.
 zongorák, márkás porcellánok, japán vá-
 zák, festmények, tükrök, fotelok, lámp-
 ák, paravánok, sodronyágyak, férfi és
 női bundák, férfi télikabátok, kis vitrin,
 antik órák, stb. eladók. Salgóné bizo-
 mányi üzlet Str. Horia (Széchenyi-u.)
 1000

HOFHERR-SCHRANTZ CSÉPLŐGAR-
 NITURA 8-as, teljes felszereléssel, jó
 karban, eladó. Bővebbet Urad. tisztar-
 tóság Monerán u. p. Bocsig. 277

HARISNYAKÖTŐ kézigépek műhlau-
 seni 4, 6, 8, 9. számú, kifogástalan álla-
 potban eladó. Reusz ecetgyár, Bulev.
 Regele Ferdinand 55. 329

KÉT ágy (fényezett kemény fából), két
 éjjeli szekrény márvány lappal, egy két-
 ajtós ruhaszekrény, tolette tükör stb.
 sürgősen olcsón eladó. Arad, Str. Bru-
 marel 12-14 volt Péter-ucca. 300

ANTIK és modern butorokat, műtár-
 gyakat, antik poharakat, márkás por-
 cellánokat, antik sálakat, használt buto-
 rokat, szőnyegeket, szervizeket, férfi
 ruhákat, fehérneműket, stb. bizomány-
 ba veszek, azok magas árban való
 gyors eladásáról gondoskodom. Salgóné,
 Strada Horia (Széchenyi-u.) Neuman-pá-
 lota. 1000

MACULATURA PAPIR 5 kgros csoma-
 gokban kapható az Aradi Közlöny kiadó-
 hivatalában. 500

ZONGORÁK és PIANINOK
 részletileg 276
MELISNEL, P. Av. Ianon 21.

Az előre haladt szezon miatt
 ruhabársenyok, flanellek,
 női és férfi kabát szövetek
 mélyen leszállított olcsó
 áron lesznek elárusítva.

RIPPNER és BENKÓ
 divatruházában, Arad, Str. Eminescu (Deák F.-u.)
AMITIE rendszer!

Ön is gazdag akar lenni?

A csehszlovák osztálysorsjáték bőven
 alkalmat nyújt Önnek erre:

Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben:

10 millió lej = 2 millió cK.

2 jutalomdíj á $3\frac{1}{2}$ millió lej = 700.000.- cK.

2 nyeremény á $1\frac{1}{2}$ millió lej = 300.000.- cK.

2 nyeremény á 1 millió lej = 200.000.- cK.

1 nyeremény á $\frac{1}{2}$ millió lej = 100.000.- cK.

és sok nyeremény á 450.000, 400.000, 350.000, 300.000
 lej, azaz 90.000, 80.000, 70.000, 60.000 cK. stb.

Összesen 115.000 nyeremény.

285 millió lej = 57 millió cK.

összesítéskben.

Minden egyes nyeremény készpénzben és levonás nélkül
 lesz kifizetve.

Minden második sorsjegy nyer.

Az I. oszt. huzása 1928. január 18-án.

Rendeljen azonnal az általánosan ismert

Fortuna Bankháznál, Bratislava.

Megrendelő lap. Borítékban küldendő.

FORTUNA BANKHÁZNAK.

Bratislava, Csehszlovákia.

Küldjön I. oszt. huzáshoz

..... egész sorsjegyet á 400. — lej fél á 200. — lej negyed á 100. — lej.

Az összeget Önnek a sorsjegy vétele után vagy posta-
 utalvánnyal vagy pénzeslevélben átutalom. 6939

Név:

Hely: Ucca, ut:

C.

Élő hal kapható

esütőrtőkön és pénteken.

Ugyanott Mandarin is kapható
 nagyban és kicsinyben. 315

Lutwák József cégnél Aradon.

Allandó képkiallítás

Ujvári, Nagy Vilmos, Boemme Ritta, Berkes,
 Ring, Kézi Kovács, Zombory, Molnár Z.
 János, Czencz, Krupka stb. neves festők
 műveiből. Olcsó árak. Kedvező fizetési fel-
 tételek. **Freiman József**, Arad, Str.
 Bratianu 9. 1060

Hálók, ebédlők

és
konyhaberendezések

csak saját készítményűek, rak-
 tárból, valamint rendelésre
 legjutányosabb árakban, vállalt
 garancia mellett csak o o o

Siebold Fülöp

butorgyárban, TIMIȘOARA, Gyárváros,
 Távirdu. 19., a rendelhetők és kaphatók

FIAT AUTÓK

kizárólagos képviselője Aradmegye részére:

„AUTOBOX” GARAGE,
 Arad, Str. Muresianu (Nádor-u.)

Makulatura 5 kgros csomagokban kaphatók a kiadóban.

Legfino- **TEA-VAJ** 1/10 kgr. **YOGHURT, IMPERIAL**
 matb 15 lej,

állandóan
 frissen
 KAPHATÓ

Aradi Tejcsarnok

üzletei-
 ben: Str. Crisan (Karolina-ucca) 8.
 Str. Metianu (Forray-ucca) 2.
 Str. Bratianu (Weitzer J.-u.) 11.
 P. Catedralei (Tőkésy-tér) 13.

Nyomatott az Aradi Közlöny rotációs gépén. Kiadótulajdonos: Aradi nyomdavállalat.